

PENSIOENREGLEMENT

Stichting Pensioenfonds Avery Dennison

1 januari 2019

INHOUDSOPGAVE

Hoofdstuk 1. DEELNAME AAN DE PENSIOENREGELING	4
Artikel 1 Deelnemers	4
Artikel 2 Start en einde deelname	5
Hoofdstuk 2. DE OPBOUW VAN HET PENSIOEN	7
Artikel 3 De basis voor de pensioenopbouw	7
Artikel 4 Deelname aan de pensioenregeling tijdens levensloopverlof	8
Hoofdstuk 3. DE SOORTEN PENSIOEN BINNEN DE REGELING	9
Artikel 5 Pensioenen binnen de regeling	9
Artikel 6 Ouderdomspensioen	9
Artikel 7 Partnerpensioen	10
Artikel 8 Wezenpensioen	12
Hoofdstuk 4. GEBEURTENISSEN DIE INVLOED HEBBEN OP DE OPBOUW VAN HET PENSIOEN	15
Artikel 9 Beëindiging van de deelname aan de pensioenregeling	15
Artikel 10 Inbreng van waarde bij start deelname	16
Artikel 11 Pensioenopbouw en premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid	17
Artikel 12 Scheiding	20
Hoofdstuk 5. KEUZEMOGELIJKHEDEN BIJ PENSIONERING	23
Artikel 13 Keuzemogelijkheden bij pensionering	23
Artikel 14 Vervroegen of uitstellen van het volledige ouderdomspensioen	23
Artikel 15 Uitruil van ouderdomspensioen in partnerpensioen	24
Artikel 16 Uitruil van partnerpensioen in ouderdomspensioen	25
Artikel 17 Variabele omvang van het ouderdomspensioen	25
Hoofdstuk 6. MET PENSIOEN	27
Artikel 18 Pensioenuitkering	27
Hoofdstuk 7. KOSTEN, FINANCIERING EN HERVERZEKERING VAN DE PENSIOENREGELING	28
Artikel 19 Kosten en financiering van de pensioenregeling	28
Artikel 20 Wijziging van de pensioenovereenkomst en korting van de pensioenaanspraken	29
Artikel 21 Herverzekering	29
Hoofdstuk 8. OVERIGE BEPALINGEN	31
Artikel 22 Onvoorziene gevallen	31
Artikel 23 Afkoopverbod	31
Artikel 24 Klachten en Geschillen	31
Artikel 25 Glijclausule	31
Artikel 26 Overgangsbepalingen	31
Artikel 27 Slotbepaling	32
Begripsomschrijvingen	33
Bijlage I - Flexibiliseringsfactoren	37

Hoofdstuk 1. DEELNAME AAN DE PENSIOENREGELING

Artikel 1 Deelnemers

1.1 Voor wie geldt deze pensioenregeling?

De pensioenregeling van de Stichting Pensioenfonds Avery Dennison (hierna: het Fonds) geldt voor alle werknemers van de Nederlandse vennootschappen die volledig eigendom zijn van Avery Dennison Corporation en die werknemers in dienst hebben die 21 jaar of ouder zijn en die een arbeidsovereenkomst hebben met een looptijd van ten minste twee maanden.

1.2a Wat is de verplichting van de (gewezen) deelnemer en de pensioengerechtigde?

De (gewezen) deelnemer en de pensioengerechtigde zijn verplicht om mee te werken aan het tijdig verstrekken van alle informatie die nodig is voor de uitvoering van dit reglement. De deelnemer verstrekt deze informatie aan het Fonds dan wel de werkgever. De gewezen deelnemer en de pensioengerechtigde verstrekken deze informatie enkel aan het Fonds.

1.2b Wat gebeurt er als de deelnemer zijn verplichting niet nakomt?

Als de (gewezen) deelnemer of de pensioengerechtigde zijn verplichting niet nakomt, kan dit tot gevolg hebben dat het pensioen dat uit dit reglement voortvloeit niet of slechts gedeeltelijk is verzekerd. In dat geval heeft de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde slechts recht op pensioen voor zover dit is verzekerd.

1.3 Welke informatie ontvangt de deelnemer?

- a. De deelnemer ontvangt bij opname in de pensioenregeling een bevestiging van zijn deelneming, alsmede een welkomstbericht met informatie over deze pensioenregeling.
- b. De deelnemer wordt jaarlijks schriftelijk op de hoogte gesteld van de wijzigingen in het pensioenreglement. Daarnaast zorgt het bestuur van het Fonds ervoor dat alle belanghebbenden op een gemakkelijke wijze kennis kunnen nemen van de geldende statuten en reglementen.
- c. De deelnemer ontvangt jaarlijks een opgave van de verworven pensioenaanspraken, een opgave van de reglementair te bereiken pensioenaanspraken, met de waarschuwing dat deze opgave kan verschillen van de definitieve hoogte van de te ontvangen pensioenuitkeringen, informatie over toeslagverlening, een opgave van de aan het voorafgaande kalenderjaar toe te rekenen waardeaan groei van pensioenaanspraken overeenkomstig artikel 3.127 van de Wet inkomstenbelasting 2001 en de daarop berustende bepalingen, informatie over de reglementaire pensioenleeftijd, informatie over de werkgeverspremie en de werknemerspremie, informatie over garanties, informatie over het land waar het pensioen is ondergebracht en de toezichthouder waar het pensioen onder valt en informatie over de dekkingsgraad.
Deze informatie wordt verstrekt in de vorm van een Uniform Pensioenoverzicht. Elke wijziging ten opzichte van het voorgaande jaar wordt hierop duidelijk aangegeven.
- d. Op verzoek van de (gewezen) deelnemer, de gewezen partner en de pensioengerechtigde verstrekt het Fonds binnen drie maanden een opgave van de hoogte van de opgebouwde pensioenaanspraken, de reglementair te bereiken pensioenaanspraken of pensioenrechten, waarbij deze gegevens (vanaf 30 september 2019) voor zover het ouderdomspensioen betreft, tevens weergegeven worden op basis van een pessimistisch scenario, een verwacht scenario en een optimistisch scenario. Het bestuur van het Fonds kan bepalen dat de kosten die met deze opgave verband houden door de (gewezen) deelnemer vergoed moeten worden.
- e. Bij beëindiging van de deelname aan de pensioenregeling, en daarna jaarlijks, ontvangt de gewezen deelnemer van het Fonds ten minste de in de Pensioenwet en de daarop gebaseerde regelgeving omschreven verplichte informatie.

- f. Het Fonds verstrekt aan de pensioengerechtigde bij pensioeningang en daarna jaarlijks ten minste de in de Pensioenwet en de daarop gebaseerde regelgeving omschreven verplichte informatie.
- g. Het Fonds verstrekt aan de partner op het moment dat deze de status van gewezen partner als bedoeld in artikel 12 verkrijgt, en daarna eens in de vijf jaar, ten minste de in de Pensioenwet en de daarop gebaseerde regelgeving omschreven verplichte informatie.
- h. Het Fonds verstrekt aan de gewezen partner bij verevening als bedoeld in artikel 12.3, en daarna eens in de vijf jaar, ten minste de in de Pensioenwet omschreven verplichte informatie.
- i. De (gewezen) deelnemers, gewezen partners en de pensioengerechtigden kunnen op verzoek bepaalde, in de Pensioenwet en de daarop gebaseerde regelgeving omschreven, informatie opvragen (zoals het geldende pensioenreglement).

Artikel 2 Start en einde deelname

2.1 Wanneer start de deelname aan de pensioenregeling?

De deelname aan de pensioenregeling begint op de eerste dag van de maand waarin de werknemer 21 jaar wordt of, bij indiensttreding na de 21ste verjaardag, op de eerste dag van indiensttreding. De deelname vangt echter niet eerder aan dan de datum waarop dit reglement in werking treedt. Deelname met terugwerkende kracht is niet mogelijk.

2.2 Wanneer eindigt de deelname aan de pensioenregeling?

De deelname aan de pensioenregeling eindigt:

- a. door overlijden van de deelnemer: op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de deelnemer overlijdt;
- b. op de pensioendatum;
- c. bij beëindiging van de dienstbetrekking voordat de pensioendatum is bereikt, anders dan om reden van arbeidsongeschiktheid: op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de arbeidsovereenkomst wordt beëindigd. In bijzondere gevallen kan hiervan door het bestuur van het Fonds in overleg met de werkgever worden afgeweken;
- d. bij beëindiging van de pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid als bedoeld in artikel 11, als op dat moment geen dienstbetrekking meer bestaat tussen de deelnemer en de werkgever;
- e. op het tijdstip waarop de aansluiting van de onderneming waar de deelnemer in dienst is, wordt beëindigd.

2.3a Wat is er geregeld voor werknemers die jonger zijn dan 21 jaar?

De werknemer die jonger is dan 21 jaar, maar wel voldoet aan alle andere vereisten voor deelname aan deze pensioenregeling, komt in aanmerking voor verzekering van pensioen volgens de voorportaalregeling.

2.3b Wat houdt de voorportaalregeling in?

De voorportaalregeling verzekert uitsluitend op risicobasis het partnerpensioen en het wezenpensioen als omschreven in dit reglement. Daarnaast komt de werknemer die arbeidsongeschikt wordt tijdens deelname aan de voorportaalregeling in aanmerking voor premievrije opbouw van pensioen op grond van artikel 11 voor zover die arbeidsongeschiktheid voortduurt na de eerste dag van de maand waarin de werknemer 21 jaar wordt.

2.3c Wanneer eindigt de voorportaalregeling?

De voorportaalregeling eindigt:

- a. zodra de werknemer de maand bereikt waarin hij 21 jaar wordt. Vanaf dat moment start de deelname aan de pensioenregeling.

- b. indien en zodra de dienstbetrekking van de werknemer anders dan door overlijden of om reden van arbeidsongeschiktheid wordt beëindigd voordat de deelname aan de pensioenregeling is begonnen; in dat geval vervallen alle voor die werknemer gesloten verzekeringen zonder dat er recht ontstaat op een premievrije aanspraak op partnerpensioen of wezenpensioen of op afkoopwaarde.

2.3d Wat gebeurt er bij scheiding?

Bij scheiding als bedoeld in artikel 12.1 tijdens de voorportaalregeling, vervalt de verzekering van het partnerpensioen. De verzekering van het wezenpensioen blijft voortbestaan.

2.3e Wie betaalt de kosten van de voorportaalregeling?

De kosten van deelname aan de voorportaalregeling komen geheel voor rekening van de werkgever.

Hoofdstuk 2. DE OPBOUW VAN HET PENSIOEN

Artikel 3 De basis voor de pensioenopbouw

3.1 Wat is het karakter van deze pensioenregeling?

Deze pensioenregeling is een uitkeringsovereenkomst in de zin van de Pensioenwet.

3.2a Wat is de basis voor de pensioenopbouw?

De pensioengrondslag vormt de basis voor de berekening van de hoogte van de pensioenen. De pensioengrondslag is gelijk aan het pensioengevend salaris van de deelnemer, verminderd met de franchise.

3.2b Wat is het pensioengevend salaris?

Het pensioengevend salaris bedraagt 12 maal het vaste maandsalaris inclusief vakantietoeslag, ATV-toeslag, de vaste eindejaarsuitkering, en de ploegentoeslag met een maximum van 8,11% van het pensioengevend salaris. Als pensioengevend salaris wordt, bij een voltijd dienstbetrekking, maximaal € 107.593,- in aanmerking genomen. Dit bedrag (vastgesteld voor het jaar 2019) wordt jaarlijks per 1 januari aangepast met de in Wet inkomstenbelasting 2001 genoemde contractloonontwikkelingsfactor, inclusief eventuele afronding.

Voor de deelnemer die arbeidsongeschikt wordt en die nog niet in aanmerking komt voor premievrijstelling als bedoeld in het artikel 11 wordt de pensioengrondslag vastgesteld aan de hand van het pensioengevend salaris dat de deelnemer genoot op het moment vlak vóór arbeidsongeschikt worden, vermeerderd met de algemene (CAO-)loonstijging(en) binnen de vennootschap van de werkgever waar hij werkzaam is.

3.2c Wat is de franchise?

Vanaf de AOW-gerechtigde leeftijd verstrekt de overheid een AOW-uitkering. Over een gedeelte van het inkomen hoeft daarom geen pensioen te worden opgebouwd. Het deel van het inkomen waarover geen pensioenopbouw plaatsvindt, wordt franchise genoemd.

3.2d Hoe hoog is de franchise?

De franchise zal bij vaststelling nooit minder bedragen dan de dan geldende minimaal fiscaal vereiste franchise. De franchise is voor deze pensioenregeling op het moment van inwerkingtreding van deze pensioenregeling (1 januari 2018) vastgesteld op € 13.211,-. Het bestuur stelt jaarlijks per 1 juli de franchise op basis van de per 1 juli geldende AOW-bedragen (€ 13.442,- per 1 juli 2018).

3.2e Wat is de pensioengrondslag bij een deeltijd dienstbetrekking?

Het daadwerkelijk genoten salaris wordt herleid naar een salaris alsof sprake is van een voltijdsdienstbetrekking. Vervolgens wordt de franchise hiervan afgetrokken. De pensioengrondslag is het aldus verkregen bedrag, vermenigvuldigd met de deeltijdfactor. Deze deeltijdfactor wordt berekend door het voor de deelnemer geldende aantal werkuren per week te delen door het aantal uren dat bij zijn werkgever geldt voor werknemers met een volledige dienstbetrekking.

3.2f Wat is de pensioengrondslag bij ouderschapsverlof?

Wanneer een deelnemer gebruik maakt van ouderschapsverlof, wordt de pensioengrondslag vastgesteld op basis van het salaris dat de deelnemer verdiend zou hebben wanneer hij geen gebruik gemaakt zou hebben van het ouderschapsverlof.

3.2g Wat is de pensioengrondslag bij demotie?

Voor de deelnemer van 58 jaar of ouder die

- vanwege terugplaatsing in functie op eigen verzoek, dan wel vanwege terugplaatsing op verzoek van de werkgever, maar wel op basis van wederzijds goedvinden, in een lagere salarisschaal wordt ingedeeld, of
- werkzaam is op basis van een 38-urige of 36-urige werkweek en gebruik maakt van de door de werkgever geboden mogelijkheid van een vierdaagse werkweek

geldt dat zijn pensioengrondslag gehandhaafd blijft op het niveau voorafgaande aan bovenbedoelde demotie. De pensioengrondslag zal jaarlijks per 1 juli opnieuw worden vastgesteld in lijn met de in de cao af te spreken verhogingen.

3.3 Wanneer wordt de pensioengrondslag vastgesteld?

De pensioengrondslag wordt bij aanvang van het deelnemerschap en vervolgens jaarlijks op 1 juli vastgesteld op basis van het per die datum geldende salaris. De pensioengrondslag blijft tot aan de volgende jaarlijkse vaststelling onveranderd, behalve bij een wijziging in de deeltijdfactor. Bij een wijziging in de deeltijdfactor wordt herberekend op basis van het salaris op 1 juli voorafgaand aan het moment van wijziging van de deeltijdfactor.

Artikel 4 Deelname aan de pensioenregeling tijdens levensloopverlof

4.1 Wat geldt eenmalig gedurende de eerste drie maanden van het levensloopverlof?

Als de deelnemer levensloopverlof opneemt, wordt de pensioenopbouw gedurende het levensloopverlof eenmalig voortgezet volgens de bepalingen van dit pensioenreglement, voor een duur van ten hoogste drie maanden. In tegenstelling tot hetgeen in artikel 19.2, eerste alinea, is bepaald, geldt dat gedurende deze drie maanden de pensioenpremie volledig door de werkgever wordt gedragen.

4.2 Welke pensioengrondslag geldt gedurende de periode van levensloopverlof?

Voor de vaststelling van de pensioengrondslag wordt uitgegaan van de pensioengrondslag die gold op de dag voorafgaande aan de eerste dag van het levensloopverlof. Als het totale inkomen van de deelnemer uit levensloopverlof en eventuele arbeid op enig moment minder bedraagt of gaat bedragen dan 70% van het salaris dat gold op de dag direct voorafgaande aan de eerste dag van het levensloopverlof, wordt de pensioengrondslag vanaf dat moment bepaald aan de hand van het daadwerkelijk door de deelnemer uit beide bronnen genoten inkomen.

4.3 Is het partnerpensioen en het wezenpensioen verzekerd tijdens het levensloopverlof?

In de periode dat de deelnemer levensloopverlof geniet, blijft de dekking van het partnerpensioen voor een periode van maximaal 18 maanden ongewijzigd in stand. De premie die verschuldigd is voor het in stand houden van de dekking van het partnerpensioen gedurende de periode van onbetaald verlof komt volledig voor rekening van de deelnemer. De dekking van het wezenpensioen blijft gedurende deze periode niet in stand.

Hoofdstuk 3. DE SOORTEN PENSIOEN BINNEN DE REGELING

Artikel 5 Pensioenen binnen de regeling

5.1 In welke pensioenen voorziet de pensioenregeling?

De (gewezen) deelnemer of diens nabestaanden hebben, met inachtneming van de bepalingen in dit reglement, recht op:

- a. ouderdomspensioen
- b. partnerpensioen
- c. wezenpensioen

Artikel 6 Ouderdomspensioen

6.1 Wat is het ouderdomspensioen?

Het ouderdomspensioen is de levenslange uitkering die de (gewezen) deelnemer ontvangt vanaf zijn pensionering.

6.2 Wanneer begint en wanneer eindigt het ouderdomspensioen?

Het ouderdomspensioen gaat in beginsel in op de pensioenrichtleeftijd: de eerste dag van de maand gelegen na de maand waarin de deelnemer 68 jaar wordt. Met inachtneming van het bepaalde in artikel 14 kan de pensioendatum ook gelegen zijn op een eerdere of latere datum. Het ouderdomspensioen wordt uitgekeerd tot en met de laatste dag van de maand waarin de gepensioneerde overlijdt.

6.3 Hoe wordt het ouderdomspensioen opgebouwd?

De deelnemer bouwt over ieder deelnemersjaar een gedeelte van het ouderdomspensioen op. Het jaarlijks op te bouwen ouderdomspensioen bedraagt 1,875% van de jaarlijks vast te stellen pensioengrondslag. Het ouderdomspensioen is daarmee een afspiegeling van de gemiddeld tijdens de deelname geldende pensioengrondslag (middelloonregeling).

6.4 In hoeverre zijn de aanspraken op ouderdomspensioen welvaartsvast?

Op de pensioenaanspraken wordt jaarlijks op 1 januari toeslag verleend van maximaal de ontwikkeling van de CAO-lonen bij de werkgever zoals die zich voordoet van oktober tot oktober voorafgaande aan het moment van toeslagverlening, of – mocht dit hoger zijn – de toeslagverlening zoals die conform artikel 18.4 aan de gepensioneerden zal worden gegeven. Het bestuur van het Fonds beslist evenwel jaarlijks in hoeverre de pensioenaanspraken worden aangepast. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen bestemmingsreserve gevormd en wordt geen premie betaald. De toeslagverlening wordt uit beleggingsrendement gefinancierd. Voor de gewezen deelnemers en gepensioneerden geldt artikel 18.4. Het bestuur van het Fonds kan echter jaarlijks beslissen om een lagere of hogere of geen toeslagverlening toe te passen. Het bestuur van het Fonds kan in enig jaar besluiten om een inhaalindexatie toe te passen op de pensioenaanspraken die in het verleden niet volledig zijn verhoogd conform de in dit lid verwoorde maatstaf.

Artikel 7 Partnerpensioen

7.1 Wat is het partnerpensioen?

Het partnerpensioen is een uitkering aan de partner van de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde die wordt uitgekeerd na het overlijden van de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde.

7.2a Voor wie wordt partnerpensioen opgebouwd?

Voor iedere deelnemer aan deze pensioenregeling wordt partnerpensioen opgebouwd.

7.2b Wie heeft recht op een uitkering van partnerpensioen?

Recht op partnerpensioen heeft de partner van de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde. Dat is één persoon met wie de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde:

- a. gehuwd is of een geregistreerd partnerschap is aangegaan;
- b. samenwoont, mits:
  - de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde en de partner beiden ongehuwd zijn en geen geregistreerd partnerschap zijn aangegaan met een derde;
  - de partner geen bloed- of aanverwant in de rechte lijn is van de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde;
  - de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde en de partner gedurende ten minste een half jaar aantoonbaar een gezamenlijke huishouding voeren en ten overstaan van een notaris een samenlevingsovereenkomst hebben getekend; en
  - de partner door de *deelnemer* als partner is aangemeld bij het Fonds.

Als u getrouwd bent of een geregistreerd partnerschap hebt en niet in Nederland woont moet u uw partner bij het Fonds aanmelden.

7.2c Wanneer is er geen of beperkt recht op partnerpensioen?

De partner heeft geen recht op partnerpensioen indien het huwelijk is gesloten, het geregistreerd partnerschap is aangegaan of de samenwoning is begonnen op of na de dag dat het ouderdomspensioen is ingegaan.

7.3 Wanneer begint en wanneer eindigt het partnerpensioen?

Het partnerpensioen gaat in op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde overlijdt. Het wordt uitgekeerd tot en met de laatste dag van de maand waarin de gerechtigde tot partnerpensioen overlijdt.

7.4 Hoe hoog is het partnerpensioen:

7.4a Bij overlijden van de deelnemer?

Bij overlijden van de deelnemer vóór de pensioendatum is het partnerpensioen gelijk aan de som van:

- a. 70% van het ouderdomspensioen dat de deelnemer heeft opgebouwd tot en met 31 december 2014, voordat de omzetting heeft plaatsgevonden zoals bedoeld in artikel 26.1 van dit pensioenreglement zoals dat artikel luidde op 31 december 2017;
- b. 70% van het ouderdomspensioen dat de deelnemer heeft opgebouwd vanaf 1 januari 2015 tot en met 31 december 2017, voordat de omzetting zoals bedoeld in artikel 26.1 heeft plaatsgevonden;
- c. 70% van het ouderdomspensioen dat de deelnemer heeft opgebouwd vanaf 1 januari 2018 – dan wel vanaf de latere datum waarop de deelneming is aangevangen – tot de overlijdensdatum;

- d. 70% van het ouderdomspensioen waarop de deelnemer recht zou hebben gehad als hij vanaf de overlijdensdatum tot de pensioenrichtleeftijd deelnemer zou zijn gebleven. Daarbij wordt het ouderdomspensioen dat de deelnemer zou hebben opgebouwd over de periode vanaf de overlijdensdatum tot de pensioendatum gebaseerd op de laatstelijk vóór overlijden vastgestelde pensioengrondslag met inachtneming van de bepalingen in artikel 3;
- e. eventuele toeslagen die zijn verleend op grond van artikel 18.4 voor zover deze niet zijn meegenomen onder a of b;
- f. eventuele aanspraken op partnerpensioen na een waardeoverdracht als bedoeld in artikel 10, voor zover deze niet zijn meegenomen onder a of b.

Als de deelnemer overlijdt tijdens een periode van ouderschapsverlof, wordt voor de vaststelling van de pensioengrondslag uitgegaan van de deeltijdfactor zoals deze op basis van het arbeidscontract van toepassing was juist voor aanvang van het ouderschapsverlof.

7.4b Bij overlijden van de gewezen deelnemer?

Bij overlijden van de gewezen deelnemer vóór de pensioendatum is het partnerpensioen gelijk aan de som van:

- a. 70% van het ouderdomspensioen dat de gewezen deelnemer heeft opgebouwd tot en met 31 december 2014, voordat de omzetting heeft plaatsgevonden zoals bedoeld in artikel 26.1 van dit pensioenreglement zoals dat artikel luidde op 31 december 2017;
- b. 70% van het ouderdomspensioen dat de deelnemer heeft opgebouwd vanaf 1 januari 2015 tot en met 31 december 2017, voordat de omzetting zoals bedoeld in artikel 26.1 heeft plaatsgevonden;
- c. 70% van het ouderdomspensioen dat de gewezen deelnemer heeft opgebouwd vanaf 1 januari 2018 – dan wel vanaf de latere datum waarop de deelneming is aangevangen – tot de datum van beëindiging van de deelname;
- d. eventuele toeslagen die zijn verleend op grond van artikel 18.4 voor zover deze niet zijn meegenomen onder a of b;
- e. eventuele aanspraken op partnerpensioen na een waardeoverdracht als bedoeld in artikel 10, voor zover deze niet zijn meegenomen onder a of b.

7.4c Bij overlijden van de gepensioneerde?

Bij overlijden van de gepensioneerde is het partnerpensioen gelijk aan de som van:

- a. 70% van het ouderdomspensioen dat de gepensioneerde heeft opgebouwd tot en met 31 december 2014, voordat de omzetting heeft plaatsgevonden zoals bedoeld in artikel 26.1 van dit pensioenreglement zoals dat artikel luidde op 31 december 2017;
- b. 70% van het ouderdomspensioen dat de deelnemer heeft opgebouwd vanaf 1 januari 2015 tot en met 31 december 2017, voordat de omzetting zoals bedoeld in artikel 26.1 heeft plaatsgevonden;
- c. 70% van het ouderdomspensioen dat de gepensioneerde heeft opgebouwd vanaf 1 januari 2018 – dan wel vanaf de latere datum waarop de deelneming is aangevangen – tot de pensioeningangsdatum, met dien verstande dat een eventuele keuze voor de hoog-laagregeling als bedoeld in artikel 17 bij de vaststelling van het ouderdomspensioen buiten beschouwing worden gelaten;
- d. eventuele toeslagen die zijn verleend op grond van artikel 18.4 voor zover deze niet zijn meegenomen onder a of b;
- e. eventuele aanspraken op partnerpensioen na een waardeoverdracht als bedoeld in artikel 10, voor zover deze niet zijn meegenomen onder a of b.

Er is geen recht op partnerpensioen als de (gewezen) deelnemer gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot uitruil van partnerpensioen in ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 16.

7.5 Hoe hoog is het partnerpensioen bij overlijden van de deelnemer tijdens onbetaald verlof?

De dekking van het partnerpensioen blijft tijdens de opname van onbetaald verlof voor een periode van maximaal 18 maanden ongewijzigd in stand. Artikel 3.2f is onverkort van toepassing. De premie die

verschuldigd is voor het in stand houden van de dekking van het partnerpensioen gedurende de periode van onbetaald verlof komt volledig voor rekening van de deelnemer.

7.6 Op welk deel van het partnerpensioen heeft de partner recht?

Op de uitkering van het partnerpensioen aan de partner van de overleden (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde wordt in mindering gebracht het bijzonder partnerpensioen waarop volgens artikel 12.1 van dit reglement de gewezen partner(s) recht heeft (hebben). Deze inhoudingen vinden ook plaats indien de gewezen partner(s) inmiddels zelf is (zijn) overleden.

7.7 (Vervallen)

7.8 In hoeverre is het partnerpensioen waardevast?

De aanspraken op partnerpensioen van de deelnemer worden verhoogd overeenkomstig het bepaalde in artikel 6.4. De aanspraken op partnerpensioen van de gewezen deelnemer en ingegane partnerpensioenen worden verhoogd overeenkomstig artikel 18.4.

7.9 Kan het partnerpensioen bij ingang worden afgekocht?

Als het jaarlijkse partnerpensioen bij ingang lager is dan het wettelijke afkoopbedrag in de zin van artikel 66 van de Pensioenwet (2019: € 484,09) heeft het Fonds het recht dit partnerpensioen en eventueel wezenpensioen ten behoeve van de nabestaanden af te kopen. Vorengenoemd bedrag is onderhevig aan indexatie conform de Pensioenwet. Bij afkoop van pensioen wordt het recht op pensioen omgezet in een geldsom (de afkoopsom). Met de uitbetaling van die geldsom koopt het Fonds de verplichting tot het doen van pensioenuitkeringen af. Als het Fonds gebruik wil maken van dit recht op afkoop, informeert het de partner daarover binnen zes maanden na de ingangsdatum van het partnerpensioen en betaalt het de afkoopwaarde binnen die termijn van zes maanden uit. De afkoopsom wordt uitbetaald onder inhouding van verschuldigde belastingen en wettelijke heffingen.

Artikel 8 Wezenpensioen

8.1 Wat is het wezenpensioen?

Het wezenpensioen is een uitkering voor kinderen van de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde, die wordt uitgekeerd na het overlijden van de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde.

8.2a Wie heeft recht op wezenpensioen?

Recht op wezenpensioen hebben

- a. kinderen van de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde die in familierechtelijke betrekking staan tot de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde;
- b. stiefkinderen uit een vorig huwelijk, geregistreerd partnerschap of gezamenlijke huishouding (met notariële akte) van zijn partner, voor wiens verzorging en opvoeding de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde geheel of grotendeels verantwoordelijk is.
- c. Pleegkinderen die blijvend in het gezin van de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde zijn opgenomen en voor wiens verzorging en opvoeding hij geheel of grotendeels verantwoordelijk is;
- d. Een ander kind van de (gewezen) of de gepensioneerde deelnemer voor wiens verzorging en opvoeding hij geheel of grotendeels verantwoordelijk is.

Ook een kind dat wordt geboren binnen 307 dagen na het overlijden van de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde heeft recht op wezenpensioen.

8.2b Wanneer is er geen recht op wezenpensioen?

Er is geen recht op wezenpensioen voor een kind dat wordt geboren na 307 dagen nadat het ouderdomspensioen of partnerpensioen is ingegaan. Evenmin is er recht op wezenpensioen voor andere kinderen voor wier verzorging en opvoeding de (gewezen) deelnemer, de gepensioneerde of de nabestaande na de pensioendatum geheel of grotendeels verantwoordelijk is geworden.

8.3 Wanneer begint en wanneer eindigt het wezenpensioen?

Het wezenpensioen gaat in op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde overlijdt. Voor een kind dat wordt geboren binnen 307 dagen na het overlijden van de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde, gaat het wezenpensioen in op de eerste dag van de maand waarin het kind wordt geboren.

Het wezenpensioen wordt uitgekeerd tot en met de laatste dag van de maand waarin het kind de 18-jarige leeftijd bereikt, of uiterlijk tot en met de laatste dag van de maand waarin het kind de leeftijd van 27 jaar bereikt indien en zolang het studerend is in de zin van de Wet studiefinanciering 2000 of het arbeidsongeschikt is in de zin van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong) en daarvoor een uitkering krijgen krachtens deze wet dan wel tot de dag waarop het kind voordien overlijdt. Bij arbeidsongeschikte kinderen zonder Wajong-uitkering neemt het bestuur een besluit over toekenning van wezenpensioen na de 18-jarige leeftijd. Dit gebeurt aan de hand van de op verzoek door het UWV afgegeven Beoordeling arbeidsvermogen, waarbij in beginsel sprake moet zijn van een beperking van het arbeidsvermogen van ten minste 45%,

8.4 Hoe hoog is het wezenpensioen:

8.4a Bij overlijden van de deelnemer?

Het wezenpensioen is gelijk aan de som van:

- a. 14% van het ouderdomspensioen dat de deelnemer heeft opgebouwd tot en met 31 december 2014, voordat de omzetting heeft plaatsgevonden zoals bedoeld in artikel 26.1 van dit pensioenreglement zoals dat artikel luidde op 31 december 2017;
- b. 14% van het ouderdomspensioen dat de deelnemer heeft opgebouwd vanaf 1 januari 2015 tot en met 31 december 2017, voordat de omzetting zoals bedoeld in artikel 26.1 heeft plaatsgevonden;
- c. 14% van het ouderdomspensioen dat de deelnemer heeft opgebouwd vanaf 1 januari 2018 – dan wel vanaf de latere datum waarop de deelneming is aangevangen – tot de overlijdensdatum;
- d. 14% van het ouderdomspensioen waarop de deelnemer recht zou hebben gehad als hij vanaf de overlijdensdatum tot de pensioenrichtleeftijd deelnemer zou zijn gebleven. Daarbij wordt het ouderdomspensioen dat de deelnemer zou hebben opgebouwd over de periode vanaf de overlijdensdatum tot de pensioendatum gebaseerd op de laatstelijk vóór overlijden vastgestelde pensioengrondslag met inachtneming van de bepalingen in artikel 3;
- e. eventuele toeslagen die zijn verleend op grond van artikel 18.4 voor zover deze niet zijn meegenomen onder a of b;
- f. eventuele aanspraken op wezenpensioen na een waardeoverdracht als bedoeld in artikel 10, voor zover deze niet zijn meegenomen onder a of b.

Als de deelnemer overlijdt tijdens een periode van ouderschapsverlof, wordt voor de vaststelling van de pensioengrondslag uitgegaan van de deeltijdfactor zoals deze op basis van het arbeidscontract van toepassing was juist voor aanvang van het ouderschapsverlof.

8.4b Bij overlijden van de gewezen deelnemer?

Bij overlijden van de gewezen deelnemer is het wezenpensioen gelijk aan de som van:

- a. 14% van het ouderdomspensioen dat de gewezen deelnemer heeft opgebouwd tot en met 31 december 2014, voordat de omzetting heeft plaatsgevonden zoals bedoeld in artikel 26.1 van dit pensioenreglement zoals dat artikel luidde op 31 december 2017;

- b. 14% van het ouderdomspensioen dat de deelnemer heeft opgebouwd vanaf 1 januari 2015 tot en met 31 december 2017, voordat de omzetting zoals bedoeld in artikel 26.1 heeft plaatsgevonden;
- c. 14% van het ouderdomspensioen dat de gewezen deelnemer heeft opgebouwd vanaf 1 januari 2018 – dan wel vanaf de latere datum waarop de deelneming is aangevangen – tot de datum van beëindiging van de deelname;
- d. eventuele toeslagen die zijn verleend op grond van artikel 18.4 voor zover deze niet zijn meegenomen onder a of b;
- e. eventuele aanspraken op wezenpensioen na een waardeoverdracht als bedoeld in artikel 10, voor zover deze niet zijn meegenomen onder a of b.

8.4c Bij overlijden van de gepensioneerde?

Bij overlijden van de gepensioneerde is het wezenpensioen gelijk aan de som van:

- a. 14% van het ouderdomspensioen dat de gepensioneerde heeft opgebouwd tot en met 31 december 2014, voordat de omzetting heeft plaatsgevonden zoals bedoeld in artikel 26.1 van dit pensioenreglement zoals dat artikel luidde op 31 december 2017;
- b. 14% van het ouderdomspensioen dat de deelnemer heeft opgebouwd vanaf 1 januari 2015 tot en met 31 december 2017, voordat de omzetting zoals bedoeld in artikel 26.1 heeft plaatsgevonden;
- c. 14% van het ouderdomspensioen dat de gepensioneerde heeft opgebouwd vanaf 1 januari 2018 – dan wel vanaf de latere datum waarop de deelneming is aangevangen – tot de pensioeningangsdatum, met dien verstande dat een eventuele gebruikmaking van het recht op uitruil van partnerpensioen als bedoeld 16 in artikel of een keuze voor de hoog-laagregeling als bedoeld in artikel 17 bij de vaststelling van het ouderdomspensioen buiten beschouwing worden gelaten;
- d. eventuele toeslagen die zijn verleend op grond van artikel 18.4 voor zover deze niet zijn meegenomen onder a of b.

8.4d Als beide ouders zijn overleden?

Het wezenpensioen waarop recht bestaat op grond van artikel 8 wordt verdubbeld vanaf de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin het kind volledig ouderloos wordt.

8.5 In hoeverre is het wezenpensioen waardevast?

De aanspraken op wezenpensioen van de deelnemer worden verhoogd overeenkomstig het bepaalde in artikel 6.4. De aanspraken op wezenpensioen van de gewezen deelnemer en ingegane wezenpensioenen worden verhoogd overeenkomstig artikel 18.4.

8.6 Kan het wezenpensioen bij ingang worden afgekocht?

Als het jaarlijkse wezenpensioen bij ingang lager is dan het wettelijke afkoopbedrag in de zin van artikel 66 van de Pensioenwet (2019: € 484,09) heeft het Fonds het recht dit wezenpensioen ten behoeve van het kind af te kopen. Vorengenoemd bedrag is onderhevig aan indexatie conform de Pensioenwet. Bij afkoop van pensioen wordt het recht op pensioen omgezet in een geldsom (de afkoopsom). Met de uitbetaling van die geldsom koopt het pensioenfonds de verplichting tot het doen van pensioenuitkeringen af. Als het Fonds gebruik wil maken van dit recht op afkoop, informeert het Fonds het kind of diens wettelijke vertegenwoordiger daarover binnen zes maanden na de ingangsdatum van het wezenpensioen en betaalt het de afkoopwaarde binnen die termijn van zes maanden uit. De afkoopsom wordt uitbetaald onder inhouding van verschuldigde belastingen en wettelijke heffingen.

Hoofdstuk 4. GEBEURTENISSEN DIE INVLOED HEBBEN OP DE OPBOUW VAN HET PENSIOEN

Artikel 9 Beëindiging van de deelname aan de pensioenregeling

9.1 Wat gebeurt er bij beëindiging van de arbeidsovereenkomst?

Bij beëindiging van de arbeidsovereenkomst vóór de pensioendatum anders dan door overlijden of om reden van arbeidsongeschiktheid, eindigt de deelname aan deze pensioenregeling. De deelnemer behoudt echter premievrije tijdsevenredige aanspraken op het tot dat moment opgebouwde ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen, tenzij het bepaalde in artikel 9.4 toepassing vindt. Op deze aanspraken worden toeslagen verleend zoals is aangegeven in artikel 18.4 van dit reglement.

De deelnemer ontvangt bij beëindiging van de deelneming een opgave van de hoogte van de premievrije aanspraken op ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen.

Onder bepaalde voorwaarden kunnen de door de gewezen deelnemer opgebouwde rechten:

- a. naar keuze van de gewezen deelnemer worden overgedragen (zie lid 2 van dit artikel: uitgaande individuele waardeoverdracht)
- b. worden afgekocht (zie lid 3 van dit artikel: afkoop)
- c. vervallen (zie lid 4 van dit artikel: verval van pensioen van € 2,- of lager)

9.2 Uitgaande individuele waardeoverdracht?

9.2a Wat is uitgaande individuele waardeoverdracht?

Uitgaande individuele waardeoverdracht houdt in dat de deelnemer een afkoopsom ter waarde van zijn bij het Fonds opgebouwde pensioenrechten overdraagt naar de pensioenuitvoerder van zijn nieuwe werkgever. De nieuwe pensioenuitvoerder vertaalt de afkoopsom in extra pensioen volgens de regels die daarvoor gelden in de nieuwe regeling.

9.2b Wanneer vindt uitgaande individuele waardeoverdracht plaats?

Uitgaande individuele waardeoverdracht vindt plaats op verzoek van de gewezen deelnemer die deelnemer wordt in de pensioenregeling van een nieuwe werkgever. Indien de verwerving van de pensioenaanspraken bij het ontvangende pensioenfonds is aangevangen vóór 1 januari 2015, dient de gewezen deelnemer hiervoor uiterlijk binnen zes maanden na aanvang van deze verwerving een opgave gevraagd te hebben van zijn pensioenaanspraken aan het ontvangende pensioenfonds en daarna het verzoek tot waardeoverdracht aan het ontvangende pensioenfonds te hebben gedaan. Deze termijn geldt niet voor deelnemers waarvan de verwerving van pensioenaanspraken op of na 1 januari 2015 is aangevangen. De uitgaande individuele waardeoverdracht wordt uitgevoerd volgens de wettelijk vastgestelde rekenregels en procedures. Overdracht van de waarde van de aanspraak op partner- en wezenpensioen is alleen mogelijk na schriftelijke instemming van de partner. De waarde van eventuele aanspraken op pensioen krachtens artikel 12.3 kan worden overgedragen door de gewezen partner naar de pensioenregeling van zijn werkgever, indien de gewezen partner gebruik maakt van het recht van conversie volgens artikel 12.3.

9.3 Afkoop

9.3a Draagt het Fonds kleine pensioenen automatisch over aan een nieuwe pensioenuitvoerder?

Het Fonds werkt niet mee aan de automatische waardeoverdracht van kleine pensioenen. De gewezen deelnemer kan wel kiezen voor waardeoverdracht van een klein pensioen op grond van artikel 9.2

9.3b Kunnen de pensioenaanspraken worden afgekocht?

Het Fonds heeft het recht om bij ingang van het ouderdomspensioen de (gewezen) deelnemer een aanbod tot afkoop te doen, indien de tot het tijdstip van beëindiging van de deelneming de opgebouwde aanspraak op ouderdomspensioen op jaarbasis minder bedraagt dan € 484,09 per jaar (in 2019). Indien de (gewezen) deelnemer niet akkoord gaat met het afkoopaanbod, zal het Fonds het pensioen periodiek uitkeren volgens het bepaalde in artikel 18.

Het in dit lid genoemde bedrag wordt jaarlijks per 1 januari herzien conform het gestelde in artikel 66 van de Pensioenwet. De vaststelling van de afkoopwaarde vindt plaats door het opgebouwde pensioen te vermenigvuldigen met de afkoopvoet zoals vermeld in de bij dit pensioenreglement behorende bijlage.

Als de deelname is beëindigd voor 1 januari 2018 en het jaarlijkse ouderdomspensioen op het tijdstip van beëindiging van de deelname lager is dan het wettelijke afkoopbedrag in de zin van artikel 66 van de Pensioenwet (2019: € 484,09), heeft het Fonds het recht om op zijn vroegst twee jaar na beëindiging van de deelname dit ouderdomspensioen en eventuele andere pensioenaanspraken van de gewezen deelnemer af te kopen. Dit recht heeft het Fonds niet als de gewezen deelnemer binnen twee jaar na beëindiging van de deelname een procedure tot uitgaande waardeoverdracht is gestart.

Als de pensioendatum ligt vóór het verstrijken van de hiervoor bedoelde termijn van twee jaar, heeft het Fonds het recht om bij de ingang van het ouderdomspensioen het ouderdomspensioen en eventuele andere aanspraken ten behoeve van de gepensioneerde of zijn nabestaanden af te kopen, als de uitkering van het ouderdomspensioen op de ingangsdatum per jaar minder bedraagt dan het wettelijk afkoopbedrag.

Vorengenoemd bedrag is onderhevig aan indexatie conform de Pensioenwet. Bij afkoop van pensioen wordt de aanspraak op pensioen omgezet in een geldsom (de afkoopsom). Met de uitbetaling van die geldsom koopt het Fonds de verplichting tot het doen van pensioenuitkeringen af. Als het Fonds gebruik wil maken van het recht op afkoop, informeert het de gewezen deelnemer daarover binnen zes maanden na ingang van het ouderdomspensioen en betaalt het de afkoopwaarde binnen die termijn van zes maanden uit.

De afkoopsom wordt, onder inhouding van verschuldigde belastingen en wettelijke heffingen, uitbetaald aan de gewezen deelnemer, met uitzondering van de eventuele afkoopsom van het bijzonder partnerpensioen, die wordt uitbetaald aan de gewezen partner.

9.4 Verval van pensioen van € 2,- of lager

Als de deelnemer bij beëindiging van zijn deelneming aan deze pensioenregeling een aanspraak heeft verworven op een ouderdomspensioen dat op jaarbasis op de pensioendatum niet meer zal bedragen dan € 2,- per jaar, vervalt deze aanspraak aan het Fonds. Deze bepaling is niet van toepassing als de deelnemer verhuist naar een andere lidstaat als bedoeld in de Pensioenwet en hij het Fonds daarover bij beëindiging van de deelneming heeft geïnformeerd.

Artikel 10 Inbreng van waarde bij start deelname

10.1 Wat is inkomende waardeoverdracht?

Inkomende waardeoverdracht houdt in dat de deelnemer de waarde van zijn bij zijn vorige pensioenuitvoerder opgebouwde pensioenaanspraken overdraagt aan het Fonds ter verwerving van aanspraken op pensioen op grond van dit reglement.

10.2 Hoe vindt inkomende waardeoverdracht plaats?

De deelnemer die de waarde van zijn bij zijn vorige pensioenuitvoerder opgebouwde pensioenaanspraken wil overdragen, dient daartoe een verzoek in bij het Fonds na aanvang van de deelname aan deze pensioenregeling. Indien de verwerving van pensioenaanspraken in het Fonds is aangevangen vóór 1 januari 2015, dient de deelnemer zich daartoe uiterlijk binnen zes maanden na aanvang van deze verwerving bij het Fonds te melden. Deze termijn geldt niet voor deelnemers waarvan de verweving van pensioenaanspraken op of na 1 januari 2015 is aangevangen. De inkomende waardeoverdracht vindt vervolgens plaats volgens de wettelijk vastgestelde rekenregels en procedures. Overdracht van de waarde van de aanspraak op partner- en wezenpensioen is alleen mogelijk na schriftelijke instemming van de partner.

10.3 Wat is inkomende waardeoverdracht klein pensioen?

Inkomende waardeoverdracht klein pensioen houdt in dat een andere pensioenuitvoerder na beëindiging van het deelnemerschap – zonder verzoek van de gewezen deelnemer – een afkoopsom ter waarde van de bij die pensioenuitvoerder opgebouwde pensioenaanspraken overdraagt naar het Fonds. De pensioenuitvoerder heeft het recht om dit te doen als op basis van de opgebouwde aanspraak op ouderdomspensioen de uitkering van het ouderdomspensioen op jaarbasis op de pensioendatum minder zal bedragen dan de wettelijke afkoopgrens (in 2019: € 484,09). Het Fonds vertaalt de afkoopsom in extra pensioen volgens de regels van dit reglement.

10.4 Wanneer vindt inkomende waardeoverdracht van klein pensioen plaats?

Inkomende waardeoverdracht van klein pensioen vindt plaats als het Pensioenregister aan de betreffende overdragende pensioenuitvoerder meldt dat de gewezen deelnemer pensioenaanspraken verwerft bij het Fonds.

Artikel 11 Pensioenopbouw en premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid

11.1a Voor wie geldt de pensioenopbouw en premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid?

Dit artikel is van toepassing op de deelnemer die bij aanvang van de dienstbetrekking volledig arbeidsongeschikt is. Voor de deelnemer die bij aanvang van de dienstbetrekking gedeeltelijk arbeidsongeschikt is, heeft dit artikel betrekking op het arbeidsongeschikte deel.

11.1b Wat gebeurt er met de pensioenopbouw en de risicoverzekering bij het ontstaan van volledige arbeidsongeschiktheid?

Als de deelnemer volledig arbeidsongeschikt wordt en een WIA- of WAO-uitkering ontvangt, dan eindigt op het moment dat hij een WIA- of WAO-uitkering ontvangt de normale opbouw van het ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen. Om pensioenverlies te voorkomen, wordt in plaats daarvan de opbouw van deze pensioenen voortgezet door het Fonds en wordt de deelnemer vrijgesteld van premiebetaling volgens de leden 2 en 4 van dit artikel. De deelnemer heeft recht op deze verdere opbouw en premievrijstelling wegens arbeidsongeschiktheid op voorwaarde dat de arbeidsongeschiktheid is ontstaan na aanvang van de dienstbetrekking. Als de deelnemer bij aanvang van de dienstbetrekking reeds gedeeltelijk arbeidsongeschikt was, geldt het bovenstaande slechts voor de vermeerdering van de arbeidsongeschiktheid na aanvang van de dienstbetrekking.

11.1c Wat gebeurt er met de pensioenopbouw en premievrijstelling bij het ontstaan van gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid?

Als de deelnemer gedeeltelijk arbeidsongeschikt wordt, dan kunnen op het moment dat hij een WIA- of WAO-uitkering ontvangt twee situaties worden onderscheiden:

- a. De deelnemer behoudt een dienstbetrekking bij de werkgever
De verdere pensioenopbouw wordt gesplitst in twee delen. Voor het deel dat de deelnemer een dienstbetrekking bij de werkgever behoudt, wordt ook de opbouw van het ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen voortgezet. Dit gebeurt op de normale manier volgens de bepalingen van dit reglement uitgaande van het pensioengevend salaris dat nog uit dienstbetrekking wordt genoten. Om pensioenverlies te voorkomen, wordt voor het arbeidsongeschikte deel de opbouw van het ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen voortgezet volgens de leden 2 en 4 van dit artikel, en voor dit deel geldt premievrijstelling.
- b. De deelnemer beëindigt zijn dienstbetrekking met de werkgever
In het geval dat de deelnemer gedeeltelijk arbeidsongeschikt raakt en de dienstbetrekking met de werkgever wordt beëindigd, wordt om pensioenverlies te voorkomen voor het arbeidsongeschikte deel de opbouw van het ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen voortgezet volgens de leden 2 en 4 van dit artikel, en voor dit deel geldt premievrijstelling.

In beide situaties heeft de deelnemer recht op deze verdere opbouw en premievrijstelling wegens arbeidsongeschiktheid op voorwaarde dat de arbeidsongeschiktheid is ontstaan na aanvang van de dienstbetrekking. Over reeds bestaande arbeidsongeschiktheid bij aanvang van de dienstbetrekking vindt dus géén premievrije opbouw wegens arbeidsongeschiktheid plaats.

11.2 Wanneer gaat de pensioenopbouw en premievrijstelling wegens arbeidsongeschiktheid in?

De pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid en de premievrijstelling gaan in per de eerste dag van de maand waarin de deelnemer een WIA- of WAO-uitkering ontvangt. Maar niet eerder dan 104 weken na de eerste ziektedag.

De pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid over de vermeerdering van de arbeidsongeschiktheid van de deelnemer die bij aanvang van de dienstbetrekking gedeeltelijk arbeidsongeschikt is, gaat in per de eerste dag van de maand waarin de deelnemer het recht krijgt op een WIA- of WAO-uitkering over de vermeerdering.

De premievrije pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid eindigt op het eerste van de volgende tijdstippen:

- op de eerste dag van de maand waarin de WAO- dan wel WIA-uitkering eindigt;
- op de eerste dag van de maand waarin de deelnemer de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt;
- zodra de deelnemer de pensioenrichtleeftijd bereikt.

De opbouw van het pensioen en de premiebetaling gebeuren op basis van de laatstgeldende pensioengrondslag vóór aanvang van de (vermeerdering van de) WIA-uitkering of de vermeerdering van de WAO-uitkering. Deze pensioengrondslag wordt vermenigvuldigd met een voortzettingspercentage dat is gerelateerd aan de mate van arbeidsongeschiktheid zoals die door het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) wordt vastgesteld. Deze voortzettingspercentages en daarbij behorende premievrijstellingspercentages zijn weergegeven in de volgende staffel:

Mate van arbeidsongeschiktheid in procenten	Voortzettings- c.q. vrijstellingspercentage
Minder dan 45%	Nog volledig in dienst: 100% voortzetting, geen premievrijstelling Uit dienst: Geen voortzetting, geen premievrijstelling
45% tot 65%	Nog in dienst: 100% voortzetting, 50% premievrijstelling Uit dienst: 50% premievrije voortzetting
65% of meer	Nog in dienst: 100% premievrije voortzetting Uit dienst: 100% premievrije voortzetting

Voor de deelnemer die bij aanvang van de dienstbetrekking reeds gedeeltelijk arbeidsongeschikt was, wordt de mate van arbeidsongeschiktheid verminderd met de mate van arbeidsongeschiktheid bij aanvang van de dienstbetrekking.

11.3 In hoeverre zijn de opgebouwde pensioenen bij arbeidsongeschiktheid waardevast?

Op de tot aan de in lid 2 van dit artikel bedoelde aanvangsdatum opgebouwde pensioenaanspraken en de tijdens de arbeidsongeschiktheid nog volgens de leden 2, en 4 van dit artikel op te bouwen pensioenaanspraken kunnen onder voorwaarden toeslagen worden verleend. De toeslagverlening gebeurt op de wijze zoals is beschreven in artikel 18.4. Als de dienstbetrekking van de deelnemer vanaf het moment van premievrijstelling wordt voortgezet, worden de aan die voortzetting gerelateerde verworven pensioenaanspraken verhoogd volgens het bepaalde in artikel 6.4.

11.4 Wat zijn de gevolgen van vermeerdering of vermindering van de arbeidsongeschiktheid voor de pensioenopbouw en premievrijstelling wegens arbeidsongeschiktheid:

11.4a Als de dienstbetrekking van de deelnemer vanaf het moment dat hij een WIA- of WAO-uitkering ontvangt is voortgezet?

Een vermeerdering of vermindering van de mate van arbeidsongeschiktheid leidt tot verhoging of verlaging van de pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid per de eerste dag van de maand waarin de vermeerdering, c.q. vermindering, van kracht is. De premievrijstelling zal volgens de staffel uit lid 2 dienovereenkomstig worden aangepast.

Reeds bestaande arbeidsongeschiktheid op het moment waarop de dienstbetrekking is aangevangen, maakt geen deel uit van dit percentage. Voor het bepalen van de grondslag waarover de pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid wordt voortgezet, wordt aangesloten bij de laatstgeldende pensioengrondslag vóór vermeerdering of vermindering van de arbeidsongeschiktheid.

11.4b Als de dienstbetrekking van de deelnemer op het moment dat hij een WIA- of WAO-uitkering ontvangt is beëindigd?

Als de dienstbetrekking van de deelnemer op het moment dat hij een WIA- of WAO-uitkering ontvangt is beëindigd, dan leidt vermindering van arbeidsongeschiktheid eveneens tot een verlaging van de pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid, en verlaging van de premievrijstelling. Een vermeerdering van de arbeidsongeschiktheid na beëindiging van de arbeidsovereenkomst met de werkgever leidt niet tot een verhoging van de pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid.

11.5 Wat gebeurt er als de wettelijke arbeidsongeschiktheidsuitkering later ingaat?

Als de deelnemer aan het einde van de in lid 2 van dit artikel bedoelde wachttijd van 104 weken voor minder dan 35% arbeidsongeschikt wordt verklaard, ontvangt hij geen WIA-uitkering. Als hij echter binnen 4 weken daarna alsnog voor 45% of meer arbeidsongeschikt wordt verklaard en een WIA-uitkering krijgt, leidt dit tot een recht op premievrijstelling wegens arbeidsongeschiktheid volgens het bepaalde in dit artikel.

Wordt de deelnemer ná 4 weken alsnog voor 45% of meer arbeidsongeschikt verklaard, dan heeft de deelnemer alleen recht op premievrijstelling wegens arbeidsongeschiktheid volgens het bepaalde in dit artikel als hij op dat moment nog een dienstbetrekking bij de werkgever heeft.

11.6 Wat gebeurt er als het recht op een wettelijke arbeidsongeschiktheidsuitkering herleeft?

Als de arbeidsongeschiktheidsuitkering door het UWV wordt ingetrokken, maar binnen 4 weken na die intrekking weer wordt toegekend omdat de deelnemer voor 45% of meer arbeidsongeschikt is, dan leidt dit tot een recht op premievrijstelling wegens arbeidsongeschiktheid volgens het bepaalde in dit artikel.

Herleeft het recht op een arbeidsongeschiktheidsuitkering ná 4 weken na intrekking van de uitkering, dan heeft de deelnemer alleen recht op premievrijstelling wegens arbeidsongeschiktheid volgens het bepaalde in dit artikel als hij op dat moment nog een dienstbetrekking bij de werkgever heeft.

Artikel 12 Scheiding

12.1 Op welk partnerpensioen behoudt de partner aanspraak na scheiding?

Voor toepassing van dit lid en lid 2 van dit artikel wordt onder scheiding verstaan: echtscheiding, ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed, beëindiging van een geregistreerd partnerschap anders dan door overlijden en beëindiging van een partnerrelatie tussen twee ongehuwd samenwonenden. Omzetting van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk of omzetting van een partnerrelatie tussen twee ongehuwd samenwonenden in een huwelijk of in een geregistreerd partnerschap is geen scheiding in de zin van dit lid.

Bent u woonachtig in het buitenland dan dient u de scheiding aan het Fonds door te geven.

Bij scheiding behoudt de gewezen partner van de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde aanspraak op een premievrij partnerpensioen (bijzonder partnerpensioen).

De hoogte van dit bijzonder partnerpensioen is gelijk aan het partnerpensioen waarop recht zou bestaan als de deelname aan deze pensioenregeling zou zijn geëindigd. Ingeval de deelname al is geëindigd, is het bijzonder partnerpensioen gelijk aan het premievrije partnerpensioen waarop recht is ontstaan bij het beëindigen van de deelname, vermeerderd met de toeslagen die zijn verleend op grond van artikel 18.4. Op het bijzonder partnerpensioen is artikel 7.7 van toepassing.

Van het in de vorige alinea bepaalde kan worden afgeweken als de gewezen partners bij voorwaarden in verband met de partnerrelatie of in een schriftelijke overeenkomst met het oog op de scheiding anders overeenkomen. Die voorwaarden of overeenkomst zijn respectievelijk is slechts geldig als het Fonds bereid is hiermee in te stemmen en bereid is een uit de afwijking voortvloeiend risico te dekken dan wel het niveau van de uitkering aan te passen.

Het bijzondere partnerpensioen gaat in bij overlijden van de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde en eindigt op de dag waarop de gewezen partner overlijdt, tenzij de gewezen partner gebruik heeft gemaakt van de in de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding omschreven mogelijkheid van conversie (zie artikel 12.3).

De gewezen partner ontvangt van het Fonds een bewijs van de hierboven beschreven aanspraak. De (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde ontvangt een afschrift van dit bewijs.

12.2 Kan de aanspraak op bijzonder partnerpensioen bij scheiding worden afgekocht?

Als de op grond van lid 1 van dit artikel aan de gewezen partner toekomende jaarlijkse aanspraak op bijzonder partnerpensioen lager is dan het wettelijke afkoopbedrag in de zin van artikel 66 van de Pensioenwet (2019: € 484,09), heeft het Fonds het recht deze aanspraak af te kopen. Als het Fonds gebruik wil maken van dit recht op afkoop, informeert het de gewezen partner daarover binnen zes maanden na de melding van de scheiding en betaalt het de afkoopwaarde binnen die termijn van zes maanden uit. De afkoopsom wordt uitbetaald onder inhouding van verschuldigde belastingen en wettelijke heffingen. Vorengenoemd bedrag is onderhevig aan indexatie conform de Pensioenwet.

12.3 Op welk ouderdomspensioen behoudt de partner aanspraak na scheiding?

Voor toepassing van dit lid wordt onder scheiding verstaan echtscheiding, scheiding van tafel en bed en beëindiging van een geregistreerd partnerschap anders dan door overlijden, vermissing of een aansluitend huwelijk tussen dezelfde partners.

Bij scheiding krijgt de gewezen partner van de (gewezen) deelnemer conform de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding recht op uitbetaling van de helft van het ouderdomspensioen dat tijdens het huwelijk of geregistreerd partnerschap is opgebouwd. Dit recht op uitbetaling ontstaat tegenover het Fonds, mits binnen twee jaar na de scheiding aan het Fonds van die scheiding melding is gedaan door middel van het daartoe bestemde formulier als bedoeld in de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding.

Van het in de tweede zin van dit lid bepaalde kan worden afgeweken als de (gewezen) partners bij voorwaarden in verband met de partnerrelatie of in een schriftelijke overeenkomst met het oog op de scheiding anders overeenkomen.

Op grond van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding kunnen de (gewezen) deelnemer en de gewezen partner een afwijkende regeling overeenkomen, waarbij het aan de gewezen partner toekomende deel van het ouderdomspensioen en het aan hem/haar toekomende bijzondere partnerpensioen (volgend uit artikel 12.1) worden omgezet in een eigen aanspraak op ouderdomspensioen ten behoeve van de gewezen partner. In dat geval gaat dat ouderdomspensioen in en eindigt het op de tijdstippen of bij overlijden van de gewezen partner conform dit reglement. Een dergelijke regeling is slechts geldig indien het Fonds zich schriftelijk bereid heeft verklaard het daaruit voortvloeiende risico te dekken.

Verevening van ouderdomspensioen is niet van toepassing in geval van beëindiging van een gezamenlijke huishouding, waarvoor een notariële akte is opgemaakt. In dat geval gelden de tussen de partners ten aanzien van pensioen gemaakte afspraken, op voorwaarde dat het Fonds bereid is met deze afspraken in te stemmen en bereid is een uit de afwijking voortvloeiend risico te dekken.

12.4 Zijn er kosten verbonden aan de verevening?

Het Fonds is bevoegd om de kosten van een verevening voor de helft aan ieder der partners in rekening te brengen dan wel in mindering te brengen op de aan hen uit te betalen bedragen. Het bestuur van het Fonds stelt de hoogte van de vergoeding vast.

12.5 Welke datum geldt als datum van beëindiging?

Als datum van echtscheiding, ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed, of beëindiging van het geregistreerd partnerschap anders dan door overlijden, vermissing of een aansluitend huwelijk tussen dezelfde partners, geldt de datum waarop de beschikking tot echtscheiding, ontbinding of beëindiging is ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand.

Als datum van scheiding van tafel en bed geldt de datum waarop de beschikking is ingeschreven in het huwelijksgoederenregister.

Als datum waarop de partnerrelatie tussen twee ongehuwd samenwonenden geacht wordt te zijn beëindigd, geldt de datum die is vermeld op door beide partijen ondertekende gelijklopende verklaringen waarmee het einde van de periode van samenwonen aan het Fonds is medegedeeld. De handtekeningen dienen door een notaris te worden gelegaliseerd.

Voor de berekening van de aanspraken op partnerpensioen en ouderdompensioen als bedoeld in dit artikel wordt het huwelijk, het geregistreerd partnerschap of de partnerrelatie tussen twee ongehuwd samenwonenden geacht in stand te zijn gebleven gedurende de gehele maand waarin de scheiding plaatsvond.

12.6 Welke rechten hebben opvolgende partners?

Een volgende partner heeft aanspraak op een verlaagd partnerpensioen dat gelijk is aan het partnerpensioen, bepaald overeenkomstig artikel 7, verminderd met het bijzonder partnerpensioen, zonder rekening te houden met de eventuele korting conform artikel 7.7.

12.7 In hoeverre is het bijzonder partnerpensioen, c.q. het verevende of omgezette ouderdompensioen waardevast?

Het bijzonder partnerpensioen, het verevende ouderdompensioen van de gewezen partner van de gewezen deelnemer of de gepensioneerde, alsmede de door de gewezen partner door omzetting verkregen eigen aanspraak op ouderdompensioen worden verhoogd op de wijze als beschreven in artikel 18.4. Het verevende ouderdompensioen van de gewezen partner van de deelnemer wordt verhoogd op de wijze als beschreven in artikel 6.4.

Hoofdstuk 5. KEUZEMOGELIJKHEDEN BIJ PENSIONERING

Artikel 13 Keuzemogelijkheden bij pensionering

13.1 Welke keuzemogelijkheden heeft de deelnemer bij pensionering?

Bij pensionering heeft de (gewezen) deelnemer de volgende keuzemogelijkheden:

- a. vervroegen van het volledige ouderdomspensioen;
- b. uitstellen van het volledige ouderdomspensioen;
- c. uitruil van ouderdomspensioen in hoger partnerpensioen;
- d. uitruil van partnerpensioen in hoger ouderdomspensioen;
- e. variabele omvang van het ouderdomspensioen.

13.2 Hoe maakt de deelnemer zijn keuzes kenbaar?

Als de (gewezen) deelnemer gebruik wil maken van de mogelijkheden als bedoeld in dit artikel, dient hij uiterlijk zes maanden voor de gewenste ingangsdatum van zijn pensioen, doch bij keuze voor uitstellen van het ouderdomspensioen uiterlijk zes maanden voor het bereiken van de pensioenrichtleeftijd. De (gewezen) deelnemer dient het verzoek rechtstreeks in bij het Fonds.

13.3 Kunnen gemaakte keuzes worden gewijzigd?

Als de (gewezen) deelnemer eenmaal gebruik heeft gemaakt van een keuzemogelijkheid binnen dit reglement, dan is deze keuze onherroepelijk. De deelnemer kan dus niet terugkomen op een eerder gemaakte keuze.

Artikel 14 Vervroegen of uitstellen van het volledige ouderdomspensioen

14.1 Tot wanneer kan het ouderdomspensioen worden vervroegd?

De (gewezen) deelnemer kan het ouderdomspensioen eerder laten ingaan. Het ouderdomspensioen in laten gaan is mogelijk vanaf de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de 55-jarige leeftijd wordt bereikt. De (gewezen) deelnemer die zijn ouderdomspensioen wil laten ingaan op een datum die is gelegen vóór 5 jaar voor het bereiken van diens AOW-gerechtigde leeftijd, dient aan het pensioenfonds te verklaren dat hij vanaf de datum dat zijn ouderdomspensioen ingaat geen inkomsten uit arbeid meer geniet en evenmin de intentie heeft deze in de toekomst nog te verwerven. Het pensioen kan in volle maanden worden vervroegd. Een eenmaal ingegaan ouderdomspensioen kan niet meer worden stopgezet.

14.2 Wat is de basis voor de berekening van vervroegd pensioen?

Het ouderdomspensioen dat eerder dan de pensioenrichtleeftijd ingaat, wordt berekend op basis van de waarde van de aanspraken die tot op dat eerdere moment zijn opgebouwd. Deze berekening vindt plaats op basis van collectieve actuariële gelijkwaardigheid. Periodiek beoordeelt het bestuur, gehoord de actuaris, of de rekenregels aanpassing behoeven en neemt indien noodzakelijk een besluit tot aanpassing van de rekenregels. Een tabel waarin deze rekenregels zijn opgenomen is te vinden in Bijlage I. Het partnerpensioen en het wezenpensioen worden bij vervroeging gebaseerd op het oorspronkelijke, niet vervroegde ouderdomspensioen. De deelnemer en partner moeten hiermee beide schriftelijk akkoord gaan.

14.3 Tot wanneer kan het ouderdomspensioen worden uitgesteld?

De (gewezen) deelnemer kan de pensioendatum uitstellen door het ouderdomspensioen later te laten ingaan. De (gewezen) deelnemer kan het ouderdomspensioen later dan de pensioenrichtleeftijd laten ingaan, doch uiterlijk tot de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin hij de 70-jarige leeftijd bereikt.

14.4 Welk deel van het ouderdomspensioen kan worden uitgesteld?

Indien er sprake is van gehele of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid kan het ouderdomspensioen niet worden uitgesteld voor dat deel dat vrijgesteld is van premiebetaling.

14.5 Wat gebeurt er met de pensioenopbouw bij uitstel van de pensioendatum?

In de periode dat het ouderdomspensioen wordt uitgesteld, wordt de pensioenopbouw voortgezet tot het moment dat het ouderdomspensioen daadwerkelijk ingaat.

Het ouderdomspensioen dat later ingaat dan de pensioenrichtleeftijd, wordt berekend op basis van de waarde van de tot het moment van ingang opgebouwde aanspraken en de vanaf de uitgestelde datum resterende looptijd. Het partnerpensioen en het wezenpensioen worden bij uitstel gebaseerd op het oorspronkelijke, niet uitgestelde ouderdomspensioen.

Artikel 15 Uitruil van ouderdomspensioen in partnerpensioen

15.1 Wat is uitruil van ouderdomspensioen in partnerpensioen?

Uitruil van ouderdomspensioen in partnerpensioen is het recht van de (gewezen) deelnemer om een gedeelte van de opgebouwde aanspraak op ouderdomspensioen om te zetten in een hogere aanspraak op partnerpensioen.

15.2 Wanneer kan uitruil van ouderdomspensioen in partnerpensioen plaatsvinden?

Het Fonds biedt de mogelijkheid tot omzetting van ouderdomspensioen in een hogere aanspraak op partnerpensioen aan bij beëindiging van de deelneming en in het laatste jaar voor ingang van het ouderdomspensioen. De omzetting vindt plaats op de dag dat de deelnemer de deelneming beëindigt, respectievelijk op de dag dat het ouderdomspensioen volledig ingaat.

Als de gewezen deelnemer op de ontslagdatum een deel van het ouderdomspensioen heeft omgezet in een hogere aanspraak op partnerpensioen, dan heeft de gewezen deelnemer op de pensioendatum het recht het partnerpensioen weer uit te ruilen tegen ouderdomspensioen, volgens het bepaalde in artikel 16.3. Als de gewezen deelnemer een partner heeft wiens rechten door deze uitruil worden verlaagd, dient deze partner met de uitruil van partnerpensioen in ouderdomspensioen schriftelijk in te stemmen.

15.3 Hoeveel ouderdomspensioen kan worden uitgeruild?

Er is een maximum aan het uit te ruilen ouderdomspensioen. Het maximum wordt bepaald doordat het te verkrijgen partnerpensioen niet hoger mag worden dan 70% van de resterende aanspraak op ouderdomspensioen. Voor de bepaling van deze 70%-grens wordt de eventuele aanspraken op bijzonder partnerpensioen zoals verkregen op grond van artikel 12.1 opgeteld bij de aanspraak op partnerpensioen. Het ouderdomspensioen waarop de ex-partner van de (gewezen) deelnemer recht heeft conform artikel 12.3 komt niet voor uitruil in aanmerking.

15.4 Hoe wordt de uitruil berekend?

De ruil geschiedt op basis van de door het bestuur van het Fonds vastgestelde collectief actuairiel gelijkwaardige rekenregels. Periodiek beoordeelt het bestuur, gehoord de actuaris, of de rekenregels aanpassing behoeven en neemt indien noodzakelijk een besluit tot aanpassing van de rekenregels. Een tabel waarin deze rekenregels zijn opgenomen is te vinden in Bijlage I.

Artikel 16 Uitrui van partnerpensioen in ouderdompensioen

16.1 Wat is uitruil van partnerpensioen in ouderdompensioen?

Uitruil van partnerpensioen is het recht van de (gewezen) deelnemer om het partnerpensioen geheel of gedeeltelijk om te zetten in een hoger ouderdompensioen. Het wezenpensioen komt niet voor uitruil in aanmerking.

16.2 Wanneer kan uitruil van partnerpensioen plaatsvinden?

De omzetting van partnerpensioen in een aanspraak op ouderdompensioen kan eenmalig worden uitgevoerd op de dag dat het ouderdompensioen ingaat. Als de (gewezen) deelnemer een partner heeft wiens rechten door deze uitruil worden verlaagd, dient deze partner met de uitruil van partnerpensioen in ouderdompensioen schriftelijk in te stemmen.

16.3 Hoeveel partnerpensioen kan worden uitgeruild?

De deelnemer kan ervoor kiezen het partnerpensioen geheel of gedeeltelijk uit te ruilen voor een hoger ouderdompensioen. Het wezenpensioen, alsmede het bijzonder partnerpensioen dat op grond van artikel 12 toekomt aan de gewezen partner van de (gewezen) deelnemer, komen niet voor uitruil in aanmerking. De deelnemer en partner moeten beide schriftelijk akkoord gaan met de uitruil. Indien er afstand is gedaan van de aanspraken op partnerpensioen wordt de aanspraak op ouderdompensioen verhoogd met een percentage dat wordt bepaald aan de hand van de tabel die is opgenomen in Bijlage I van dit reglement.

16.4 Hoe wordt de uitruil berekend?

De ruil geschiedt op basis van de door het bestuur van het Fonds vastgestelde collectief actuairiel gelijkwaardige rekenregels. Periodiek beoordeelt het bestuur, gehoord de actuaris, of de rekenregels aanpassing behoeven en neemt indien noodzakelijk een besluit tot aanpassing van de rekenregels. Een tabel waarin deze rekenregels zijn opgenomen is te vinden in Bijlage I.

Artikel 17 Variabele omvang van het ouderdompensioen

17.1 Wat is de hoog-laagregeling?

De (gewezen) deelnemer heeft eenmalig de mogelijkheid om te kiezen voor een ouderdompensioen waarvan de uitkeringen gedurende een bepaalde periode hoger zijn dan de uitkeringen na afloop van die periode.

17.2 Wanneer kan gebruik worden gemaakt van de hoog-laagregeling?

De keuzemogelijkheid hoog-laag kan eenmalig worden benut en is van toepassing op de dag dat het ouderdompensioen volledig ingaat.

17.3 Hoe lang kan de eerste uitkeringsperiode zijn?

Naar keuze loopt de eerste periode:

- a. vanaf de pensioendatum tot de eerste dag van de maand waarin men de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt;
- b. tot vijf jaar na de pensioendatum;
- c. tot tien jaar na de pensioendatum

17.4 Wat is de verhouding tussen hoog en laag?

De verhouding tussen de hoge en de lage uitkering is 100:75. Indien de (gewezen) deelnemer heeft gekozen voor een eerste periode die loopt tot de eerste dag van de maand waarin hij de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt, kan hij in plaats van de in dit lid genoemde verhouding kiezen voor een verhoging van het ouderdomspensioen gedurende de eerste periode en een verlaging gedurende de periode daarna, op zodanige wijze dat het verschil in hoogte tussen het ouderdomspensioen in de eerste periode en dat in de tweede periode maximaal even groot is als een bedrag ter grootte van tweemaal de AOW-uitkering voor een gehuwde zoals die geldt op de pensioendatum, inclusief vakantietoeslag.

De hoogte van beide pensioenuitkeringen wordt vastgesteld op basis van actuariële gelijkwaardigheid.

17.5 Wat betekent deze keuze voor het partner- en wezenpensioen?

De gemaakte keuze als bedoeld in lid 1 heeft geen invloed op het eventueel meeverzekerde partner- en wezenpensioen. Deze blijven gebaseerd op het oorspronkelijke ouderdomspensioen.

17.6 Hoe wordt de variatie berekend?

De berekening van het hogere, c.q. lagere ouderdomspensioen als bedoeld in dit artikel, geschiedt op basis van de door het bestuur van het Fonds vastgestelde collectief actuariële gelijkwaardige rekenregels. Periodiek beoordeelt het bestuur, gehoord de actuaris, of de rekenregels aanpassing behoeven en neemt het indien noodzakelijk een besluit tot aanpassing van de rekenregels. Een tabel waarin deze rekenregels zijn opgenomen is te vinden in Bijlage I.

Hoofdstuk 6. MET PENSIOEN

Artikel 18 Pensioenuitkering

18.1 Hoe wordt het pensioen uitgekeerd?

Alle pensioenen die uit deze pensioenregeling voortvloeien, worden uitgekeerd in maandelijkse termijnen aan het einde van iedere kalendermaand. Alle uitbetalingen luiden in euro's. Het pensioen wordt door het Fonds overgemaakt naar een door de belanghebbende aan te wijzen rekening bij een instelling in binnen- of buitenland.

18.2 Voor wiens rekening komen de kosten van uitbetaling van het pensioen naar het buitenland?

De eventuele kosten die de buitenlandse instelling in rekening brengt zijn voor rekening van de belanghebbende. De kosten worden terstond met de pensioenuitkering verrekend. In afwijking van lid 1, kan betaling van pensioen naar het buitenland in kwartaaltermijnen bij nabetaling geschieden.

18.3 Welke inhoudingen vinden plaats op de pensioenuitkering?

De pensioenen worden uitgekeerd onder inhouding van verschuldigde belastingen en wettelijke heffingen.

18.4 In hoeverre blijven ingegane pensioenen waardevast?

Op de pensioenrechten van pensioengerechtigden en de pensioenaanspraken van gewezen deelnemers wordt jaarlijks op 1 januari toeslag verleend van maximaal de ontwikkeling van het 'Consumentenprijsindexcijfer (alle bestedingen), afgeleid' zoals vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek. Het gaat om de voorlopige indexcijfers, zoals deze begin november door het CBS zijn gepubliceerd. Daarbij wordt de ontwikkeling van het indexcijfer zoals die zich voordoet van oktober tot oktober voorafgaande aan het moment van toeslagverlening als uitgangspunt genomen. Het bestuur van het Fonds beslist evenwel jaarlijks in hoeverre de pensioenrechten en pensioenaanspraken worden aangepast. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen bestemmingsreserve gevormd en wordt geen premie betaald. De toeslagverlening wordt uit beleggingsrendement gefinancierd. Het bestuur van het Fonds kan echter jaarlijks beslissen om een lagere of hogere of geen toeslagverlening toe te passen. Indien in enig jaar de ontwikkeling van de prijzen negatief is, zal mede op grond van de bepalingen in de Pensioenwet in dat jaar geen negatieve toeslag worden toegekend. Het bestuur van het Fonds kan in enig jaar besluiten om een inhaalindexatie toe te passen op de pensioenrechten en -aanspraken die in het verleden niet volledig zijn verhoogd conform de in dit lid verwoorde maatstaf.

Hoofdstuk 7. KOSTEN, FINANCIERING EN HERVERZEKERING VAN DE PENSIOENREGELING

Artikel 19 Kosten en financiering van de pensioenregeling

19.1 Hoe wordt de pensioenregeling gefinancierd?

De financiering van deze pensioenregeling is gebaseerd op het systeem van doorsneepremie. De verwerving van de pensioenaanspraken vindt gedurende het deelnemerschap ten minste evenredig in de tijd plaats. De tijdsevenredig op te bouwen aanspraken op pensioen zullen binnen een maand na afloop van elk kwartaal volledig worden gefinancierd. Bij beëindiging van de arbeidsovereenkomst voordat de pensioendatum is bereikt worden de tijdsevenredig opgebouwde aanspraken op pensioen direct door de werkgever afgefinancierd. In de financiering is geen rekening gehouden met de voorwaardelijke toeslagverlening conform artikel 6.4 en 18.4.

19.2 Is de deelnemer een bijdrage verschuldigd?

De deelnemer is een bijdrage verschuldigd in de kosten van de pensioenregeling. Deze bijdrage wordt bij elke loonbetaling ingehouden. De hoogte van de bijdrage is vastgesteld op 1/3 van de totaal ten behoeve van hem door de Werkgever aan het Fonds af te dragen premie.

De werknemer op wie de voorportaalregeling van toepassing is (artikel 2.3) is geen bijdrage verschuldigd.

De deelnemer die gebruik maakt van ouderschapsverlof draagt op jaarbasis eveneens 1/3 van de totaal ten behoeve van hem door de Werkgever aan het Fonds af te dragen premie in de kosten van de regeling alsof geen ouderschapsverlof wordt opgenomen.

De deelnemer die gebruik maakt van de mogelijkheid tot opnemen van levensloopverlof of een andere vorm van onbetaald verlof is na de periode van drie maanden als bedoeld in artikel 4.1 een premie verschuldigd voor het in stand houden van de dekking van het partnerpensioen gedurende de periode waarin het verlof wordt genoten. Na de periode van drie maanden vindt geen verdere opbouw van pensioen plaats.

19.3 Wat is de bijdrage van de werkgever?

Alle overige kosten komen voor rekening van het Fonds. Hiertoe zal het Fonds door de werkgever in staat worden gesteld krachtens de tussen het Fonds en de werkgever ter zake gesloten uitvoeringsovereenkomst. Uit de bijdragen aan het Fonds zal ook de verzekering van vrijstelling van premiebetaling bij arbeidsongeschiktheid worden betaald, evenals de verzekering van het risico van overlijden van de deelnemers vóór de pensioendatum. Door middel van de betaling van éénjarige risicopremies wordt de uitkering van het gedeelte van het partner- en wezenpensioen dat nog niet op basis van de in lid 1 bedoelde opgebouwde pensioenvoorziening kan worden gefinancierd, gedekt.

19.4 Wanneer heeft de werkgever het recht om de premiebetaling te verlagen of te beëindigen?

De werkgever behoudt zich het recht voor om, indien naar het oordeel van de directie het bedrijfsbelang dit noodzakelijk maakt – als gevolg van een ingrijpende wijziging van omstandigheden – de betaling van zijn bijdragen te verminderen of te beëindigen. Wordt van dit recht gebruik gemaakt, dan zullen de nog op te bouwen pensioenaanspraken aan de gewijzigde omstandigheden worden aangepast. Reeds opgebouwde pensioenaanspraken blijven gehandhaafd, tenzij artikel 20.2 van toepassing is. Indien de werkgever tot vermindering of beëindiging van zijn bijdragen overgaat, zal hij het bestuur van het Fonds en de deelnemers hiervan onverwijld schriftelijk in kennis stellen.

Artikel 20 Wijziging van de pensioenovereenkomst en korting van de pensioenaanspraken

20.1 Wanneer heeft de werkgever recht op wijziging van de pensioenovereenkomst?

De werkgever is bevoegd de pensioenovereenkomst zonder instemming van de werknemer te wijzigen indien er sprake is van een zodanig zwaarwichtig belang van de werkgever dat het belang van de werknemer dat door de wijziging zou worden geschaad daarvoor naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid moet wijken. Het bestuur van het Fonds heeft in verband hiermee het recht om dit reglement in overleg met de werkgever aan deze nieuwe situatie aan te passen.

20.2 Kunnen de pensioenaanspraken op enig moment worden gekort?

Het bestuur van het Fonds kan in enig jaar besluiten de opgebouwde pensioenaanspraken en/of de ingegane pensioenen te korten, indien:

- a. het fonds gezien de beleidsdekkingsgraad niet voldoet aan de gestelde eisen ten aanzien van het minimaal vereist eigen vermogen of de gestelde eisen ten aanzien van het vereist eigen vermogen; en
- b. dit ook op redelijke termijn niet gerealiseerd kan worden zonder dat de belangen van deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden, andere aanspraakgerechtigden of de werkgever onevenredig worden geschaad, en
- c. alle overige beschikbare sturingsmiddelen, met uitzondering van het beleggingsbeleid, zijn ingezet in het door het fonds opgestelde herstelplan.

Het Fonds informeert de (gewezen) deelnemers, gewezen partners, pensioengerechtigden en de werkgever schriftelijk over het besluit tot korting als bedoeld in dit lid.

De korting bedoeld in dit lid kan op zijn vroegst worden gerealiseerd drie maanden nadat de (gewezen) deelnemers, gewezen partners, pensioengerechtigden, de werkgever en de Nederlandsche Bank hierover geïnformeerd zijn. Dit pensioenreglement wordt dienovereenkomstig aangepast.

Indien de in dit lid beschreven situatie zich heeft voorgedaan kan, indien in de volgende jaren het vermogen van het Fonds dat toelaat, het bestuur van het Fonds besluiten de bedoelde korting geheel of ten dele ongedaan te maken.

Bij toepassing van het bepaalde in dit lid kan het bestuur van het Fonds gelijktijdig besluiten de te verlenen pensioenaanspraken in dat jaar met een bepaald percentage te korten. Het bepaalde in dit lid is dan van overeenkomstige toepassing op het korten van de te verlenen pensioenaanspraken.

Artikel 21 Herverzekering

21.1 Wat is herverzekering?

Het bestuur van het Fonds kan de verplichtingen die voortvloeien uit dit reglement geheel of gedeeltelijk dekken door het sluiten van één of meer verzekeringsovereenkomsten met een verzekeraar die in het bezit is van de in de Wet op het financieel toezicht vereiste vergunning. Zo worden de financiële risico's van het Fonds beperkt.

21.2 In hoeverre wordt de aansprakelijkheid van het Fonds beperkt?

Indien verzekeringen zijn of worden gesloten, zijn deze onderworpen aan de verzekeringsvoorwaarden van de verzekeraar en aan het bij of krachtens de Pensioenwet bepaalde. Ingeval van tegenstrijdigheid hebben die verzekeringsvoorwaarden en wettelijke bepalingen voorrang boven het gestelde in dit reglement. Indien verzekeringen zijn gesloten, liggen de verzekeringsvoorwaarden voor belanghebbenden ten kantore van de werkgever ter inzage of kan een kopie worden opgevraagd.

Indien en voor zover het Fonds de uitvoering van de uit dit reglement voortvloeiende verplichtingen heeft verzekerd, is het tegenover de (gewezen) deelnemer of tegenover de pensioengerechtigde nooit tot meer gehouden dan de verzekeraar verleent of uitkeert uit hoofde van de gesloten verzekeringen, althans indien en voor zover het Fonds aan al haar verplichtingen, voortvloeiende uit dit reglement, heeft voldaan.

Hoofdstuk 8. OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 22 Onvoorziene gevallen

In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist het bestuur van het Fonds naar beste weten, in de geest van het pensioenreglement. Een dergelijk besluit behoeft de goedkeuring van de werkgever.

Artikel 23 Afkoopverbod

Behalve de in dit reglement en de Pensioenwet genoemde gevallen kunnen de aanspraken op pensioenen niet worden afgekocht. Verder kunnen de aanspraken op pensioenen niet worden vervreemd of prijsgegeven en evenmin formeel of feitelijk tot voorwerp van zekerheid dienen.

Artikel 24 Klachten en Geschillen

Bij de behandeling van klachten en geschillen zal het Fonds mede handelen met inachtneming van het in de statuten bepaalde. De Klachten- en geschillenregeling van het Fonds is van toepassing.

Artikel 25 Glijclausule

De werkgever heeft het recht deze pensioenregeling of enige aanpassing daarin voor het van kracht worden daarvan ter beoordeling van de fiscale toelaatbaarheid voor te leggen aan de bevoegde belastinginspecteur en daarop desgewenst een voor bezwaar vatbare beschikking te vragen. De werkgever heeft de bevoegdheid zich neer te leggen bij deze beschikking en de pensioenregeling in overeenstemming te brengen met de voorwaarden van de beschikking.

Indien de onderhavige pensioenregeling onbedoeld geen pensioenregeling is in de zin van de Wet op de loonbelasting 1964 en/of niet in overeenstemming is met de opvattingen van de fiscus en of de belastingrechter en diens gevolgde de pensioenregeling niet of niet volledig als zodanig wordt aanvaard, zal de regeling (met terug werkende kracht tot en met het moment van invoeren) worden vervangen door een pensioenregeling die op basis van geldende fiscale wet- en regelgeving wel aanvaardbaar is.

Artikel 26 Overgangsbepalingen

26.1 Wat gebeurt er met reeds opgebouwde rechten uit de pensioenregeling geldend op 31 december 2017?

Alle aanspraken op levenslang ouderdomspensioen met ingangsheeftijd van 67 jaar opgebouwd voor 1 januari 2018 worden collectief actuariel neutraal omgezet naar levenslang ouderdomspensioen met een ingangsheeftijd van 68 jaar. Door toepassing van het bepaalde in voorgaande zin wijzigt de eventueel opgebouwde aanspraak op partnerpensioen dan wel wezenpensioen verkregen krachtens vóór 1 januari 2018 geldende pensioenregeling(en) niet.

26.2 Wat geldt voor gewezen werknemers die op grond van een voorgaand reglement recht hebben op een arbeidsongeschiktheidspensioen?

Als een werknemer op grond van een voorgaand reglement recht heeft op een arbeidsongeschiktheidspensioen, dan wordt dit arbeidsongeschiktheidspensioen uitgekeerd tot uiterlijk de eerste dag van de maand waarin de 65-jarige leeftijd wordt bereikt, of eerder indien de arbeidsongeschiktheid vóór dat moment ophoudt.

Artikel 27 Slotbepaling

Dit reglement treedt in werking op 1 januari 2015. Dit reglement vervangt alle eerdere versies van de voordien geldende reglementen van het Fonds en dat van de Stichting Pensioenfonds Avery Dennison, waaraan behoudens het bepaalde in artikel 26 geen aanspraken meer kunnen worden ontleend. Dit reglement is vastgesteld in de bestuursvergadering van 11 februari 2019 en met terugwerkende kracht gewijzigd op 1 januari 2019.

Begripsomschrijvingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

Afkoop

Omzetting van de pensioenaanspraak of het pensioenrecht in een geldsom (de afkoopsom). Met de uitbetaling van die geldsom koopt het Fonds de verplichting tot het doen van pensioenuitkeringen af.

AOW

Uitkering die iedere Nederlandse ingezetene vanaf de voor hem of haar geldende AOW-gerechtigde leeftijd maandelijks op grond van de Algemene Ouderdomswet (AOW) ontvangt.

Arbeidsongeschiktheid

Tijdelijk of blijvend niet in staat zijn om te werken waarbij voor de werkgever een verplichting bestaat tot doorbetaling van het loon, of arbeidsongeschiktheid in de zin van de WIA of de WAO.

Collectieve actuariële gelijkwaardigheid

Voor de bepaling van de hoogte van het pensioen na uitruil, vervroeging of variabilisering van de uitkeringshoogte wordt voor mannen en vrouwen uitgegaan van dezelfde factoren. Er wordt dus geen verschil gemaakt tussen de levenskansen van een mannelijke deelnemer en een vrouwelijke deelnemer.

Deelnemer

De werknemer die volgens de bepalingen van dit reglement aan de pensioenregeling deelneemt en de (ex-)werknemer voor wie op basis van dit reglement de pensioenopbouw (voor een deel) premievrij plaatsvindt vanaf het moment dat hij een WIA- of WAO-uitkering ontvangt.

Deeltijd

De deelnemer die minder uren werkt dan de normale arbeidsduur bij de werkgever, alsmede de deelnemer in dagdienst, die gebruik maakt van de opname van 26 ATV-dagen, wordt geacht zijn functie in deeltijd uit te oefenen. De deelnemer die in dagdienst werkt, en gekozen heeft voor de opname van 13 ATV-dagen en 4% ATV-toeslag, wordt geacht zijn functie voltijds uit te oefenen.

Fonds

Stichting Pensioenfonds Avery Dennison.

Franchise

Na de AOW-gerechtigde leeftijd bestaat het inkomen in principe uit een ouderdomspensioen conform dit pensioenreglement en een AOW-uitkering. Bij de opbouw van het pensioen wordt al rekening gehouden met deze AOW-uitkering door het gebruik van een franchise. De franchise is het deel van het inkomen waarover geen pensioen wordt opgebouwd in verband met de vanaf de AOW-gerechtigde leeftijd te ontvangen AOW-uitkering.

Gepensioneerde

Pensioengerechtigde voor wie het ouderdomspensioen is ingegaan.

Gewezen deelnemer

Persoon van wie de deelname aan de pensioenregeling is beëindigd wegens beëindiging van de dienstbetrekking met de werkgever, anders dan om reden van arbeidsongeschiktheid en die na beëindiging van zijn deelnemerschap in het Fonds pensioenaanspraken heeft behouden jegens het Fonds.

Kind

Het kind zoals dat is gedefinieerd in artikel 8.2a van dit pensioenreglement.

Levensloopverlof

Verlof uit hoofde van een levensloopregeling als bedoeld in artikel 19g van de Wet op de loonbelasting 1964, zoals dit artikel luidde op 31 december 2011.

Middelloonregeling

Pensioenregeling waarbij het over ieder jaar van deelneming op te bouwen pensioen wordt berekend over de in dat jaar geldende pensioengrondslag. Het te bereiken ouderdomspensioen is gelijk aan de som van de jaarlijks op te bouwen pensioenaanspraken, zijnde jaarlijks 1,875% van het pensioengevend salaris in dat jaar verminderd met de franchise die in dat jaar van toepassing is.

Ouderdomspensioen

Maandelijkse uitkering die de deelnemer vanaf zijn pensioendatum tot zijn overlijden ontvangt.

Ouderschapsverlof

Het ouderschapsverlof als bedoeld in hoofdstuk 6 van de Wet Arbeid en Zorg.

Partner

Één persoon met wie de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde vóór de pensioendatum:

- gehuwd is of een geregistreerd partnerschap is aangegaan;
- samenwoont, mits:
  - de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde en de partner beiden ongehuwd zijn en geen geregistreerd partnerschap zijn aangegaan met een derde;
  - de partner geen bloed- of aanverwant in de rechte lijn is van de deelnemer;
  - de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde en de partner gedurende ten minste een half jaar aantoonbaar een gezamenlijke huishouding voeren en ten overstaan van een notaris een samenlevingsovereenkomst hebben getekend;
  - de partner door de *deelnemer* als partner is aangemeld bij het Fonds.

Als u getrouwd bent of een geregistreerd partnerschap hebt en niet in Nederland woont moet u uw partner bij het Fonds aanmelden.

Partnerpensioen

Periodieke uitkering aan de partner van de (gewezen) deelnemer die wordt uitgekeerd na het overlijden van de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde.

Pensioenaangroei

De aan een kalenderjaar toe te rekenen aangroei van het bedrag van het jaarlijks uit te betalen ouderdomspensioen, voor zover die aangroei het gevolg is van toename van de diensttijd in dat kalenderjaar.

Pensioenaanspraak

Het recht op een nog niet ingegaan pensioen, met uitzondering van de toeslagverlening.

Pensioendatum

Datum waarop het pensioen ingaat, steeds de eerste dag van een maand, niet eerder dan de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de (gewezen) deelnemer 55 jaar wordt, doch uiterlijk de eerste dag van de maand waarin hij de 70-jarige leeftijd bereikt.

Pensioengerechtigde

Persoon voor wie op grond van dit pensioenreglement een pensioen is ingegaan.

Pensioengevend salaris

De bestanddelen van het inkomen die meetellen bij het berekenen van het pensioen van de deelnemer: 12 maal het vaste maandsalaris inclusief vakantietoeslag, ATV-toeslag, de vaste eindejaarsuitkering en ploegentoeslag voor maximaal 8,11% van het pensioengevend salaris.

Pensioengrondslag

De basis voor de berekening van de hoogte van de pensioenen en premiebijdrage: het pensioengevend salaris minus de franchise.

Pensioenoverzicht

Jaarlijks overzicht van alle pensioenrechten en -bedragen die de deelnemer tot dan toe heeft opgebouwd en mogelijk nog zal opbouwen binnen de pensioenregeling.

Pensioenrecht

Het recht op een ingegaan pensioen, met uitzondering van de toeslagverlening.

Pensioenrichtleeftijd

De eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de (gewezen) deelnemer de 68-jarige leeftijd bereikt.

Premie

Periodieke storting bestemd voor de opbouw van het pensioen, gebaseerd op de pensioengrondslag van de deelnemer.

Tijdsevenredige pensioenaanspraken

Bij ontslag vóór de pensioendatum krijgt de deelnemer recht op tijdsevenredige pensioenaanspraken. Deze aanspraken bestaan uit het verschil tussen het pensioen dat de gewezen deelnemer zou hebben gekregen als hij zou hebben deelgenomen tot de pensioendatum en het pensioen dat hij zou hebben gekregen als hij zou hebben deelgenomen vanaf het tijdstip waarop zijn deelneming eindigde tot de pensioendatum.

Toeslagverlening

Van toeslagverlening wordt gesproken als het bestuur van het Fonds in enig jaar besluit om de bij het fonds opgebouwde pensioenaanspraken, alsmede de ingegane pensioenen, te verhogen in verband met gestegen lonen of prijzen.

Waardeoverdracht

Het inbrengen van de waarde van een eerder opgebouwd pensioen in de regeling van een nieuwe werkgever.

Waardevast

Een pensioen is waardevast als het pensioen jaarlijks wordt aangepast aan de stijging van de prijzen.

WAO

Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering.

Welvaartsvast

Een pensioen is welvaartsvast als het pensioen jaarlijks wordt worden aangepast aan de stijging van de lonen.

Werkgever

De Nederlandse vennootschappen die volledig eigendom zijn van Avery Dennison Corporation en die werknemers in dienst hebben.

Werknemer

Degene die met de werkgever een arbeidsovereenkomst is aangegaan.

Wettelijk afkoopbedrag

Het in artikel 66 lid 1 van de Pensioenwet bepaalde bedrag (2019: € 484,09).

Wezenpensioen

Uitkering die de kinderen van de (gewezen) deelnemer ontvangen na het overlijden van deze (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde.

WIA

Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen.

Bijlage I - Flexibiliseringsfactoren

De leeftijden van de (gewezen) deelnemer worden in jaren en maanden nauwkeurig bepaald, waarbij een gedeelte van een maand wordt verwaarloosd. Als in een tabel bijvoorbeeld leeftijd 65 staat, dan geldt deze factor als het pensioen ingaat op de 1ste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 65 wordt. Indien een (gewezen) deelnemer van één van de hierna genoemde mogelijkheden tot omzetting gebruik maakt op een andere datum dan de 1ste dag van de maand waarin de verjaardag valt, zal geïnterpoleerd worden tussen de twee factoren die het dichtste bij de werkelijke omzettingsdatum liggen. Voor een enkele leeftijd geldt als uitzondering dat de factor uitgaat van ingang van het pensioen op de 1ste dag van de maand volgend op de verjaardag. Dit is bijvoorbeeld zo bij leeftijd 68. De uitzonderingen worden onder aan de betreffende tabel toegelicht.

Zowel bij de (gewezen) deelnemers als bij de uitvoering van de administratie kan de toepassing van verschillende flexibiliseringsmogelijkheden op één moment tot verwarring leiden. Indien combinaties van mogelijkheden als bedoeld in de artikelen 14.2, 14.5, 15.4, 16.4 en 17.6 zich voordoen, wordt de volgende volgorde in acht genomen:

- verschuiving van de pensioendatum;
- ruil van partnerpensioen naar ouderdompensioen en omgekeerd;
- variatie in de hoogte van het ouderdompensioen.

Conversiefactoren

Hieronder zijn de in artikel 26.1 genoemde conversiefactoren opgenomen voor de omzetting van levenslang ouderdomspensioen vanaf de 1^e dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer de 67-jarige leeftijd bereikt naar levenslang ouderdomspensioen vanaf de 1^e van de maand gelegen na de maand waarin de (gewezen) deelnemer de 68-jarige leeftijd bereikt.

Factoren ten behoeve van conversie van ouderdomspensioen (artikel 26.1)

Leeftijd	Conversiefactor sekseneutraal	Leeftijd	Conversiefactor sekseneutraal	Leeftijd	Conversiefactor sekseneutraal
15	1,0568	34	1,0590	53	1,0601
16	1,0569	35	1,0591	54	1,0603
17	1,0570	36	1,0592	55	1,0605
18	1,0571	37	1,0593	56	1,0607
19	1,0572	38	1,0593	57	1,0608
20	1,0574	39	1,0594	58	1,0610
21	1,0575	40	1,0594	59	1,0612
22	1,0576	41	1,0595	60	1,0612
23	1,0577	42	1,0595	61	1,0611
24	1,0578	43	1,0595	62	1,0610
25	1,0580	44	1,0595	63	1,0608
26	1,0581	45	1,0595	64	1,0604
27	1,0582	46	1,0595	65	1,0599
28	1,0583	47	1,0594	66	1,0593
29	1,0584	48	1,0594	67	1,0587
30	1,0586	49	1,0595	67 ¹	1,0586
31	1,0587	50	1,0596	68	n.v.t.
32	1,0588	51	1,0597	69	n.v.t.
33	1,0589	52	1,0599	70	n.v.t.

Verschuiving van de pensioendatum

Factoren bij vervroeging van ouderdomspensioen (artikel 14.2)

De vervroegingsfactoren als vermeld in artikel 14.2 zijn met ingang van 1 januari 2019 als volgt vastgesteld en gelden tot 1 januari 2020.

Leeftijd	Vervroegingsfactor Sekseneutraal
55 ¹	0,5277
56	0,5479
57	0,5716
58	0,5970
59	0,6243
60	0,6538
61	0,6857
62	0,7201
63	0,7573
64	0,7975
65	0,8411
66	0,8883
67	0,9395
67 ¹	0,9440
68	0,9952
68 ¹	1,0000

¹⁾ Voor leeftijd 55 en 68 geldt als uitzondering dat de factor uitgaat van ingang van het pensioen op 1ste dag van de maand volgend op de verjaardag. Daarnaast is de vervroegingsfactor ook weergegeven als vervroegd wordt naar de 1ste van de maand volgend op de 67ste verjaardag; dit was de pensioendatum in het pensioenreglement zoals geldig tot en met 31 december 2017.

Voorbeeld:

Op leeftijd 62 heeft de deelnemer een ouderdomspensioen opgebouwd van € 10.000,- per jaar dat ingaat op leeftijd 68 en een partnerpensioen van € 7.000,- per jaar. Gaat de deelnemer reeds met leeftijd 62 met pensioen, dan wordt het ouderdomspensioen $0,7201 \times € 10.000,- = € 7.201,-$ per jaar. Het partnerpensioen blijft ongewijzigd.

Factoren bij uitstel van ouderdomspensioen (artikel 14.5)

De uitstelfactoren als vermeld in artikel 14.5 zijn met ingang van 1 januari 2019 als volgt vastgesteld en gelden tot 1 januari 2020. Het bestuur kan de factoren eerder aanpassen.

Leeftijd	Uitstelfactor sekseneutraal
68 ¹	1,0000
69	1,0564
70	1,1251
70 ¹	1,1312

¹⁾ Voor leeftijd 68 en 70 geldt als uitzondering dat de factor uitgaat van ingang van het pensioen op 1ste dag van de maand volgend op de verjaardag

Voorbeeld:

Op leeftijd 68 heeft de deelnemer een ouderdomspensioen opgebouwd van € 10.000,- per jaar en een partnerpensioen van € 7.000,- per jaar. Gaat de deelnemer met leeftijd 70 met pensioen, dan wordt het ouderdomspensioen $1,1251 \times € 10.000,- = € 1.251,-$ per jaar. Het partnerpensioen blijft € 7.000,- per jaar.

Uitruil van pensioensoorten

Factoren bij uitruil van ouderdomspensioen in partnerpensioen (artikel 15.4)

De uitruilfactoren als vermeld in artikel 15.4 zijn met ingang van 1 januari 2019 als volgt vastgesteld en gelden tot uiterlijk 1 januari 2020. Het bestuur kan de factoren eerder aanpassen.

Leeftijd	Uitruilfactor
55	5,5422
56	5,3268
57	5,1190
58	4,9194
59	4,7273
60	4,5412
61	4,3633
62	4,1911
63	4,0254
64	3,8658
65	3,7115
66	3,5633
67	3,4209
68	3,2830

Voorbeeld:

Een deelnemer wil € 1.000,- ouderdomspensioen ingaand op 63 jaar uitruilen voor partnerpensioen. Door uitruil wordt een extra partnerpensioen van € 1.000,- x 4,0254= € 4.025,40 per jaar verkregen. Na uitruil is het ouderdomspensioen vanzelfsprekend € 1.000,- lager.

Factoren bij uitruil van ouderdomspensioen in partnerpensioen bij tussentijdse beëindiging (artikel 15.4)

De uitruilfactoren als vermeld in artikel 15.4 zijn met ingang van 1 januari 2019 als volgt vastgesteld en gelden tot uiterlijk 1 januari 2020. Het bestuur kan de factoren eerder aanpassen.

Omzettingsfactor		Omzettingsfactor		Omzettingsfactor	
Leeftijd	OP naar PP	Leeftijd	OP naar PP	Leeftijd	OP naar PP
21	3,5439	37	3,1552	53	2,9053
22	3,5140	38	3,1340	54	2,9029
23	3,4852	39	3,1131	55	2,9032
24	3,4583	40	3,0927	56	2,9068
25	3,4324	41	3,0727	57	2,9133
26	3,4074	42	3,0531	58	2,9237
27	3,3828	43	3,0342	59	2,9378
28	3,3579	44	3,0161	60	2,9553
29	3,3337	45	2,9989	61	2,9777
30	3,3101	46	2,9822	62	3,0038
31	3,2865	47	2,9664	63	3,0344
32	3,2636	48	2,9521	64	3,0697
33	3,2413	49	2,9389	65	3,1095
34	3,2192	50	2,9274	66	3,1545
35	3,1976	51	2,9177	67	3,2051
36	3,1765	52	2,9104	68	3,2671
				68 ¹	3,2720

¹⁾ Voor leeftijd 68 geldt als uitzondering dat de factor uitgaat van ingang van het pensioen op 1ste dag van de maand volgend op de verjaardag

Voorbeeld:

Het bedrag aan ouderdomspensioen dat wordt uitgeruild op moment van uitdiensttreding dient vermenigvuldigd te worden met de bij de dan geldende leeftijd genoemde factor om het extra partnerpensioen te verkrijgen.

Stel, een deelnemer gaat op 43-jarige leeftijd uit dienst en wil € 1.000,- (ingaaud van leeftijd 68 jaar) ouderdomspensioen uitruilen voor partnerpensioen. Door uitruil wordt een extra partnerpensioen van € 1.000,- x 3,0342 = € 3.034,20 per jaar verkregen. Na uitruil is het ouderdomspensioen vanzelfsprekend € 1.000,- lager.

Factoren bij uitruil van partnerpensioen in direct ingaand ouderdompensioen (artikel 16.4)

De uitruilfactoren als vermeld in artikel 16.4 zijn met ingang van 1 januari 2019 als volgt vastgesteld en gelden tot uiterlijk 1 januari 2020. Het bestuur kan de factoren eerder aanpassen.

Leeftijd	Uitruilfactor
55	0,1195
56	0,1240
57	0,1286
58	0,1334
59	0,1383
60	0,1435
61	0,1489
62	0,1544
63	0,1602
64	0,1662
65	0,1725
66	0,1790
67	0,1857
68	0,1921
68 ¹	0,1927

¹⁾ Voor leeftijd 68 geldt als uitzondering dat de factor uitgaat van ingang van het pensioen op 1ste dag van de maand volgend op de verjaardag

Voorbeeld:

Opgebouwd ouderdompensioen ingaand op leeftijd 68: € 10.000,- per jaar.

Bijbehorend partnerpensioen € 7.000,- per jaar. Uitruilfactor 0,1927. Na uitruil wordt het

ouderdompensioen € 10.000,- + 0,1927 x € 7.000,- = € 11.348,90 per jaar. Het partnerpensioen is na de uitruil vervallen.

In hoogte variërend levenslang ouderdomspensioen

Factoren voor omzetting van direct ingaand ouderdomspensioen in een direct ingaand tijdelijk hoger ouderdomspensioen (artikel 17.6)

De omzettingfactoren als vermeld in artikel 17.6 zijn met ingang van 1 januari 2019 als volgt vastgesteld en gelden tot uiterlijk 1 januari 2020. Het bestuur kan de factoren eerder aanpassen.

Indien de (gewezen) deelnemer ervoor kiest om de eerste vijf of tien jaar na pensionering een hogere pensioenuitkering te ontvangen en daarna een levenslange lagere uitkering dan wordt het ouderdomspensioen conform onderstaande tabellen omgezet, waarbij het verlaagde ouderdomspensioen gelijk is aan 75% van het verhoogde bedrag.

Leeftijd	Omzettingfactor 5 jaar hoog	Leeftijd	Omzettingfactor 10 jaar hoog
55	1,2528	55	1,1859
56	1,2510	56	1,1829
57	1,2491	57	1,1798
58	1,2471	58	1,1765
59	1,2449	59	1,1730
60	1,2427	60	1,1693
61	1,2403	61	1,1655
62	1,2377	62	1,1614
63	1,2350	63	1,1571
64	1,2321	64	1,1526
65	1,2290	65	1,1478
66	1,2257	66	1,1428
67	1,2221	67	1,1376
68	1,2183	68	1,1321
68 ¹	1,2181	68 ¹	1,1317

¹⁾ Voor leeftijd 68 geldt als uitzondering dat de factor uitgaat van ingang van het pensioen op 1ste dag van de maand volgend op de verjaardag

Omzettingsfactor hoog tot 66 jaar en 8 maanden (AOW-gerechtigde leeftijd in 2020)		Omzettingsfactor hoog tot 66 jaar en 4 maanden (AOW-gerechtigde leeftijd in 2019)	
Leeftijd		Leeftijd	
61	1,2293	61	1,2347
62	1,2435	62	1,2494
63	1,2593	63	1,2656
64	1,2767	64	1,2834
65	1,2960	65	1,3033
66	1,3176	66	1,3254
66 ¹	1,3195	66 ¹	1,3274
66 ²	1,3214	66 ²	1,3293
66 ³	1,3233	66 ³	1,3313
66 ⁴	1,3253	67	nvt
66 ⁵	1,3273	68	nvt
66 ⁶	1,3293		
66 ⁷	1,3313		
67	nvt		
68	nvt		

De hoge uitkering vindt plaats vanaf de gekozen ingangsdatum van het ouderdomspensioen die in de eerste kolom wordt genoemd en loopt tot de 1-ste van de maand waarin de deelnemer de AOW-leeftijd bereikt.

Voorbeeld:

Het (vervroegde) ouderdomspensioen op de (vervroegde) pensioendatum dient vermenigvuldigd te worden met de hiervoor genoemde factor om de hoge pensioenuitkering te verkrijgen. De lage uitkering is dan 75% van de hiervoor berekende hoge uitkering.

Stel, een deelnemer wil op 59-jarige leeftijd van de hoog-laagregeling "10 jaar hoog" gebruik maken. Deze deelnemer heeft, vóór omrekening wegens vervroeging, een opgebouwd ouderdomspensioen (ingehend op 68 jaar) van € 10.000,- en een partnerpensioen van € 7.000,- per jaar. Ná omrekening zal de ouderdomspensioenuitkering als volgt zijn:

Ouderdomspensioen ingehend op 59 jaar: € 6.243,- (€ 10.000,- x 0,6243 (zie bijlage I)).

Ouderdomspensioen vanaf 59 jaar tot 69 jaar: € 7.323,04 (€ 6.243,- x 1,1730).

Ouderdomspensioen vanaf 69 jaar: € 5.492,28 (75% van € 7.323,04).

In dit voorbeeld is geen rekening gehouden met eventuele toeslagverlening na ingang van de uitkering.

Na flexibilisering van het ouderdomspensioen blijft het partnerpensioen € 7.000,- per jaar bedragen.

Afkoopfactoren

Afkoopfactoren van direct ingaand partnerpensioen (artikel 7.9)

De afkoopfactoren als vermeld in artikel 7.9 zijn met ingang van 1 januari 2019 als volgt vastgesteld en gelden tot uiterlijk 1 januari 2020.

Leeftijd	Afkoopfactor sekseneutraal	Leeftijd	Afkoopfactor sekseneutraal	Leeftijd	Afkoopfactor sekseneutraal	Leeftijd	Afkoopfactor sekseneutraal
21	41,1423	41	34,0369	61	23,1774	81	9,4685
22	40,8641	42	33,5872	62	22,5353	82	8,8320
23	40,5788	43	33,1275	63	21,8836	83	8,2151
24	40,2860	44	32,6576	64	21,2229	84	7,6215
25	39,9853	45	32,1785	65	20,5539	85	7,0494
26	39,6773	46	31,6891	66	19,8777	86	6,5053
27	39,3613	47	31,1909	67	19,1947	87	5,9921
28	39,0376	48	30,6830	68	18,5042	88	5,5125
29	38,7058	49	30,1649	69	17,8099	89	5,0587
30	38,3660	50	29,6362	70	17,1109	90	4,6393
31	38,0174	51	29,0974	71	16,4071	91	4,2562
32	37,6603	52	28,5496	72	15,7018	92	3,8975
33	37,2939	53	27,9920	73	14,9933	93	3,5687
34	36,9192	54	27,4237	74	14,2844	94	3,2689
35	36,5357	55	26,8458	75	13,5764	95	2,9971
36	36,1428	56	26,2582	76	12,8716	96	2,7520
37	35,7407	57	25,6605	77	12,1716	97	2,5323
38	35,3291	58	25,0531	78	11,4795	98	2,3370
39	34,9080	59	24,4372	79	10,7961	99	2,1654
40	34,4772	60	23,8110	80	10,1231	100	2,0176

Voorbeeld:

Het opgebouwde partnerpensioen dient vermenigvuldigd te worden met de hiervoor genoemde factor om de afkoopsom op een bepaalde leeftijd te berekenen.

Het opgebouwde partnerpensioen bedraagt € 100,- per jaar. Stel dat de partner van een overleden deelnemer 56 jaar is. De afkoopsom is dan gelijk aan $26,2582 \times € 100,- = € 2.625,82$.

Afkoopfactoren van ingaand ouderdomspensioen (artikel 9.3)

De afkoopfactoren als vermeld in artikel 9.3 zijn met ingang van 1 januari 2019 als volgt vastgesteld en gelden tot uiterlijk 1 januari 2020.

Leeftijd	Afkoopfactor sekseneutraal	Leeftijd	Afkoopfactor sekseneutraal	Leeftijd	Afkoopfactor sekseneutraal
55	25,6855	71	15,0915	88	5,0903
56	25,0729	72	14,4050	89	4,6994
57	24,4510	73	13,7223	90	4,3352
58	23,8214	74	13,0438	91	4,0005
59	23,1837	75	12,3717	92	3,6883
60	22,5374	76	11,7075	93	3,4014
61	21,8851	77	11,0547	94	3,1388
62	21,2254	78	10,4139	95	2,8992
63	20,5595	79	9,7884	96	2,6813
64	19,8884	80	9,1773	97	2,4837
65	19,2117	81	8,5854	98	2,3072
66	18,5310	82	8,0166	99	2,1513
67	17,8472	83	7,4654	100	2,0167
68	17,1597	84	6,9388		
68 ¹	17,1023	85	6,4362		
69	16,4710	86	5,9604		
70	15,7818	87	5,5120		

1) Voor leeftijd 68 geldt als uitzondering dat de factor uitgaat van ingang van het pensioen op 1ste dag van de maand volgend op de verjaardag

Voorbeeld:

Het opgebouwde ouderdomspensioen dient vermenigvuldigd te worden met de hiervoor genoemde factor om de afkoopsom op een bepaalde leeftijd te berekenen.

Het opgebouwde ouderdomspensioen op leeftijd 68¹ is gelijk aan € 100,- per jaar. De afkoopsom is dan gelijk aan 17,1023 x € 100,- = € 1.710,23.

Afkoopfactoren van uitgesteld partnerpensioen (artikel 12.2)

De afkoopfactoren als vermeld in artikel 12.2 zijn met ingang van 1 januari 2019 als volgt vastgesteld en gelden tot uiterlijk 1 januari 2020.

Leeftijd	Afkoopfactor sekseneutraal	Leeftijd	Afkoopfactor sekseneutraal	Leeftijd	Afkoopfactor sekseneutraal
21	2,0734	37	3,1524	53	4,4966
22	2,1323	38	3,2315	54	4,5756
23	2,1921	39	3,3122	55	4,6525
24	2,2524	40	3,3940	56	4,7261
25	2,3136	41	3,4771	57	4,7970
26	2,3759	42	3,5613	58	4,8639
27	2,4395	43	3,6463	59	4,9268
28	2,5050	44	3,7319	60	4,9861
29	2,5715	45	3,8179	61	5,0395
30	2,6393	46	3,9045	62	5,0881
31	2,7088	47	3,9913	63	5,1308
32	2,7793	48	4,0773	64	5,1669
33	2,8512	49	4,1631	65	5,1964
34	2,9245	50	4,2484	66	5,2182
35	2,9990	51	4,3327	67	5,2316
36	3,0748	52	4,4155	68	5,2268
				68 ¹	5,2269

¹⁾ Voor leeftijd 68 geldt als uitzondering dat de factor uitgaat van ingang van het pensioen op 1ste dag van de maand volgend op de verjaardag

Voorbeeld:

Het opgebouwde partnerpensioen dient vermenigvuldigd te worden met de hiervoor genoemde factor om de afkoopsom op een bepaalde leeftijd te berekenen.

Het opgebouwde partnerpensioen is gelijk aan € 100,- per jaar. De gewezen partner is 45 jaar na de melding van de scheiding. De afkoopsom is dan gelijk aan $3,8179 \times € 100,- = € 381,79$.

Factoren bij afkoop ingegaan wezenpensioen (artikel 8.6)

De afkoopfactoren als vermeld in artikel 8.6 zijn met ingang van 1 januari 2019 als volgt vastgesteld en gelden tot uiterlijk 1 januari 2020.

Leeftijd	Afkoopfactor sekseneutraal	Leeftijd	Afkoopfactor sekseneutraal
0	19,6520	14	8,1872
1	18,9303	15	7,2571
2	18,1944	16	6,3159
3	17,4441	17	5,3652
4	16,6792	18	4,4065
5	15,8993	19	3,9395
6	15,1044	20	3,4645
7	14,2946	21	2,9824
8	13,4694	22	2,4940
9	12,6279	23	2,0002
10	11,7701	24	1,5023
11	10,8963	25	1,0018
12	10,0076	26	0,5006
13	9,1044	27	0,0000

Voorbeeld:

Het opgebouwde wezenpensioen dient vermenigvuldigd te worden met de hiervoor genoemde factor om de afkoopsom op een bepaalde leeftijd te berekenen.

Het opgebouwde wezenpensioen bedraagt € 100,- per jaar. Stel dat een kind van een deelnemer op 19-jarige leeftijd wees wordt. De afkoopsom is dan gelijk aan $3,9395 \times € 100,- = € 393,95$.